

Tilinpäätös 31.12.2014

Consti Yhtiöt Oy

(2203605-5)

Consti Yhtiöt Oy

Sisällysluettelo

Konsernitilinpäätös

Konsernin laaja tuloslaskelma	1
Konsernitase	2
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	3
Konsernin rahavirtalaskelma	4
Tunnusluvut	5
Tunnuslukujen laskentakaavat	6

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	7-16
2. Ensimmäinen IFRS standardien käyttöönotto	17-25
3. Toimintasegmentit	26
4. Hankitut liiketoiminnot	27
5. Liikevaihto	28
6. Pitkäaikaishankkeet	28
7. Liiketoiminnan muut tuotot	28
8. Materiaalit ja palvelut	29
9. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	29
10. Liiketoiminnan muut kulut	29
11. Poistot	30
12. Rahoitustuotot ja -kulut	30
13. Tuloverot	31-32
14. Osakekohtainen tulos	32
15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	33-34
16. Aineettomat hyödykkeet	34
17. Liiketoiminnan arvonalentumistestaus	35
18. Rahoitusvarat ja -velat	36-37
19. Rahoitusriskin hallinta	38-39
20. Vaihto-omaisuus	40
21. Myyntisaamiset ja muut saamiset	40
22. Rahavarat	41
23. Oma pääoma	42
24. Varaukset	43
25. Rahoitusvelat	44
26. Ostovelat ja muut velat	45
27. Vastuut ja vastuusitoumukset	45
28. Lähipiiritapahtumat	46-47
29. Osakeperusteiset maksut	48-49
30. Raportointikauden päättämispäivän jälkeiset tapahtumat	50
31. Allekirjoitukset	51

Konsernin laaja tuloslaskelma

Tilikaudelta 1.1.-31.12.2014

		<u>2014</u>	<u>2013</u>
	Liite	€000	€000
Liikevaihto	5	215 933	171 880
Liiketoiminnan muut tuotot	7	519	553
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		38	8
Aineiden ja palveluiden käyttö	8	-147 925	-115 942
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	9	-45 222	-38 570
Poistot	11	-1 959	-1 476
Liiketoiminnan muut kulut	10	-13 545	-10 934
Kulut yhteensä		-208 613	-166 914
Liikevoitto		7 839	5 519
Rahoitustuotot	12	30	19
Rahoituskulut	12	-5 243	-4 848
		-5 213	-4 829
Voitto ennen veroja		2 626	690
Tuloverot	13	0	-1
Laskennalliset verot	13	-646	-404
*Tilikauden voitto		1 980	285
Tilikauden laaja tulos yhteensä		1 980	285

*konsernilla ei ole muita laajan tuloksen eriä

Konsernitase

31.12.2014

Varat	Liite	2014	2013	1.1.2013
		€000	€000	€000
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15	5 918	5 987	5 591
Liikearvo	17	43 484	43 142	43 142
Muut aineettomat hyödykkeet	16	641	383	447
Myytavissä olevat sijoitukset	18	65	104	104
Pitkäaikaiset saamiset		0	66	64
Laskennalliset verosaamiset	13	255	937	1 345
		50 363	50 619	50 693
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	20	591	445	592
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	34 583	24 177	20 034
Rahat ja pankkisaamiset	22	10 324	1 032	1 462
		45 498	25 654	22 088
Varat yhteensä		95 861	76 273	72 781
		2014	2013	1.1.2013
		€000	€000	€000
Oma pääoma ja velat	Liite			
Oma pääoma				
Osakepääoma	23	3	3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	23	6 431	6 427	6 406
Omat osakkeet	23	-305	-44	-42
Kertyneet voittovarat		-7 644	-7 919	-7 915
Tilikauden voitto (tappio)		1 980	285	0
Oma pääoma yhteensä		465	-1 248	-1 548
Pitkäaikaiset velat				
Korolliset velat	25	50 614	51 423	50 366
		50 614	51 423	50 366
Lyhytaikaiset velat				
Ostovelat ja muut velat	26	39 895	21 732	18 781
Korolliset velat	25	3 946	3 944	4 850
Varaukset	24	941	422	332
		44 782	26 098	23 963
Velat yhteensä		95 396	77 521	74 329
Oma pääoma ja velat yhteensä		95 861	76 273	72 781

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Tilikaudelta 1.1.-31.12.2014

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Oma pääoma yhteensä
		€000		€000		€000
Oma pääoma 1.1.2014	3	6 427	-44	-7 634	-1 251	-1 248
Tilikauden laaja tulos	0	0	0	1 980	1 980	1 980
Liiketoimet omistajien kanssa						
Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman ehtoisen komponentin osuus	0	4	0	0	4	4
Vaihtovelkakirjalainan takaisinostosta syntyvä omaan pääomaan kirjattava tappio	0	0	0	-10	-10	-10
Omien osakkeiden hankinta	0	0	-261	0	-261	-261
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	4	-261	-10	-267	-267
Oma pääoma 31.12.2014	3	6 431	-305	-5 664	462	465

Tilikaudelta 1.1.-31.12.2013

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Oma pääoma yhteensä
		€000		€000		€000
Oma pääoma 1.1.2013	3	6 406	-42	-7 915	-1 551	-1 548
Tilikauden laaja tulos	0	0	0	285	285	285
Liiketoimet omistajien kanssa						
Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman ehtoisen komponentin osuus	0	21	0	0	21	21
Vaihtovelkakirjalainan takaisinostosta syntyvä omaan pääomaan kirjattava tappio	0	0	0	-4	-4	-4
Omien osakkeiden hankinta	0	0	-2	0	-2	-2
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	21	-2	-4	15	15
Oma pääoma 31.12.2013	3	6 427	-44	-7 634	-1 251	-1 248

Konsernin rahavirtalaskelma

Tilikaudelta 1.1.-31.12.2014

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Liite	€000	€000
Liiketoiminnan rahavirrat		
Liikevoitto	7 839	5 519
Oikaisut:		
Poistot	1 959	1 476
Muut oikaisut	9	-40
Käyttöpääoman muutos	8 061	-957
Operatiivinen rahavirta ennen rahoituskuluja ja veroja	17 868	5 998
Rahoitustuotot	30	19
Rahoituskulut	-1 771	-1 649
Verot	-2	3
Liiketoiminnan nettorahavirta (A)	16 125	4 371
Investointien rahavirrat		
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	4	-380
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-2 158	-1 976
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	211	208
Myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnit	39	0
Investointien nettorahavirta (B)	-2 288	-1 768
Rahoituksen rahavirrat		
Omien osakkeiden hankinta	-261	-2
Muu oman pääoman muutos	-5	17
Korollisten velkojen muutos	-4 279	-3 048
Rahoituksen nettorahavirta(C)	-4 545	-3 033
Rahavarojen muutos (A+B+C)	9 292	-430
Rahavarat tilikauden alussa	1 032	1 462
Rahavarat tilikauden lopussa	<u>10 324</u>	<u>1 032</u>

Tunnusluvut

	2014	2013	2013	2012
	IFRS	IFRS	FAS	FAS
	€000	€000	€000	€000
Tuloslaskelma, 1.1-31.12.				
Liikevaihto	215 933	171 880	171 561	141 872
Oikaistu käyttökate	9 830	6 995	6 568	4 341
Oikaistu käyttökateprosentti, %	4,6 %	4,1 %	3,8 %	3,1 %
Käyttökate	9 798	6 995	6 568	4 341
Käyttökateprosentti, %	4,5 %	4,1 %	3,8 %	3,1 %
Oikaistu liikevoitto	7 871	5 519	348	-1 883
Oikaistu liikevoittoprosentti %	3,6 %	3,2 %	0,2 %	-1,3 %
Liikevoitto	7 839	5 519	348	-1 883
Liikevoittoprosentti, %	3,6 %	3,2 %	0,2 %	-1,3 %
Tulos ennen veroja	2 626	690	-4 859	-6 516
% liikevaihdosta	1,2 %	0,4 %	-2,8 %	-4,6 %
Katsauskauden voitto	1 980	285	-4 829	-6 525
% liikevaihdosta	0,9 %	0,2 %	-2,8 %	-4,6 %
Tase				
Taseen loppusumma	95 861	76 273	59 123	60 565
Korollinen nettovelka	44 236	54 335	52 880	52 278
Tunnuslukuja ja muita tietoja				
Vapaa kassavirta	15 710	4 022	4 728	5 498
Kassavirtasuhde,%	160 %	57 %	72 %	127 %
Tilauskanta	163 447	117 900	117 900	96 900
Uudet tilaukset	227 288	162 749	162 749	161 655
Henkilöstö keskimäärin	797	686	686	660
Henkilöstö kauden lopussa	853	732	732	669
Osakekohtainen tulos	48,0	6,9		

Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate =	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Korollinen nettovelka =	Korolliset velat - rahavarat
Henkilöstö keskimäärin =	Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän keskiarvo
Vapaa kassavirta =	Operatiivinen kassavirta ennen rahoituskuluja ja veroja vähennettynä investoinneilla aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin
Kassavirtasuhte, % =	$\frac{\text{Vapaa kassavirta} \times 100}{\text{Käyttökate}}$
Osakekohtainen tulos =	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana}}$
Oikaistu käyttökate =	Käyttökate ennen kertaluonteisia eriä
Oikaistu liikevoitto =	Liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä
Tilaukanta =	Katsauskauden lopussa oleva pitkäaikaishankkeiden osatulouttamaton määrä sisältäen aloittamattomat tilatut pitkäaikaishankkeet, pitkäaikaiset huoltosopimukset ja tilattujen laskutusperusteisten töiden laskuttamattoman osuuden
Uudet tilaukset =	Katsauskauden aikana saadut tilaukset pitkäaikaishankkeista, pitkäaikaisista huoltosopimuksista sekä laskutusperusteisistä töistä

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Consti-konserni on yksi johtavista suomalaisista korjausrakennus- ja huoltoyrityksistä. Constin laaja palveluvalikoima kattaa linjasaneerauksen, korjausrakennuksen, julkisivusaneerauksen sekä muiden vaativien rakennuskohteiden rakennus- ja suunnittelupalveluita sekä asuintaloille että toimitiloille.

Konsernin emoyhtiö, Consti Yhtiöt Oy, on Suomen lakien mukaan perustettu osakeyhtiö. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite on Hopeatie 2, 00440 Helsinki.

Consti Yhtiöt Oy:n konsernitilinpäätös 31.12.2014 on hyväksytty julkaistavaksi hallituksen kokouksessa 21.10.2015. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidetyssä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös oikeus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa yhtiön pääkonttorista osoitteesta Hopeatie 2, 00440 Helsinki.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2014 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyistä standardeista ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernin tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta johdannaissovimuksia, jotka arvostetaan käypään arvoon. Tilinpäätös on esitetty kululajikohtaista tuloslaskelma- ja tasekaavaa noudattaen.

Konserni siirtyi vuonna 2014 raportoimaan ensimmäisen kerran IFRS:n mukaisesti. IFRS:ään siirtymisen yhteydessä on sovellettu IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto –standardia, jonka mukainen siirtymispäivä on 1.1.2013.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Consti Yhtiöt Oy ja sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus on huomioitu hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu velaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjaetaan tulosvaikutteisesti.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitiilin päätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitiilin päätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt luokitellaan yhteisiksi toiminnoiksi tai yhteisyrityksiksi sen mukaan, mitkä ovat sijoittajien sopimusperusteiset oikeudet ja velvoitteet. Konsernin johto on arvioinut yhteisjärjestelynsä luonteen ja todennut sen olevan yhteinen toiminto. Konserni käsittelee osuutensa yhteisessä toiminnossa varoina ja velkoina suhteellista yhdistelymenetelmää käyttäen. Suhteellinen yhdistely on menetelmä, jonka mukaisesti yhteisen toiminnon osapuolen osuus kustakin yhteisen toiminnon varojen, velkojen, tuottojen ja kuluja yhdistellään rivi riviltä yhteisen toiminnon osapuolen tiilin päätöksen samanlaisiin eriin tai esitetään tämän tiilin päätöksessä omina erinä.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUNTAMINEN

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitiilin päätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen ja liiketoimintaa harjoittavien tytäryritysten toiminta- ja esittämismuuttu.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Käytännössä käytetään usein kurssia, joka likimain vastaa tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättymispäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sekä valuuttamääräisten saamisten ja lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno.

Hankintameno koostuu seuraavista välittömästi hyödykkeen hankinnasta aiheutuneista menoista:

-ostohinta, joka sisältää tuontitullit ja sellaiset myyntiin liittyvät verot, jotka eivät ole saatavissa takaisin, ja josta on vähennetty mahdolliset alennukset; sekä

-kaikki menot, jotka johtuvat välittömästi omaisuuserän saattamisesta sellaiseen sijaintipaikkaan ja kuntoon, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnasta aiheutuneet korkomenot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat

Rakennukset ja rakennelmat	20	vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 5	vuotta
Ajoneuvot	3 - 6	vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3 - 5	vuotta

Omaisuserän jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen jokaisen tilikauden lopussa, ja jos odotukset poikkeavat aikaisemmista arvioista, muutos käsitellään kirjanpidollisen arvion muutoksena.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset kirjataan aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot, ja on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvaukseksi jo syntyneistä menoista, tuloutetaan samalla kaudella, kuin menot kirjataan kuluksi ja esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuna ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi syntyessään. Kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi edellyttäen, että tuote on teknisesti toteutettavissa, sitä voidaan hyödyntää kaupallisesti ja siitä odotetaan saatavan kaupallista hyötyä. Aktivoitavat kehittämismenot sisältävät hyödykkeen valmiiksi saattamiseen sille aiottuun käyttötarkoitukseen välittömästi johtuvat materiaali-, työ- ja testausmenot. Kehittämismenot jotka eivät ole aktivoitavissa, kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi syntyessään. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin. Tilikauden 2014 lopussa yhtiöllä ei ollut aktivoituja kehittämismenoja.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tulosvaikutteisesti niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Konsernilla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Tilaukannat	1 - 2	vuotta
Patentit	3 - 5	vuotta
ATK-ohjelmistot	3 - 6	vuotta
Sertifikaatit	3 - 5	vuotta

Omaisuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen jokaisen tilikauden lopussa, ja jos odotukset poikkeavat aikaisemmista arvioista, muutos käsitellään kirjanpidollisen arvion muutoksena.

Aineettomien hyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena.

ARVONALENTUMISTESTAUS

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päätympäivänä, onko olemassa viitteitä siitä, että taseen omaisuuserien arvo saattaisi olla alentunut. Mikäli viitteitä arvonalentumisesta havaitaan tai mikäli omaisuuserän kohdalla suoritetaan vuosittainen säännöllinen arvonalentumistesti, konserni määrittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Säännöllinen vuosittainen arvonalentumistesti suoritetaan liikearvolle ja keskeneräisille aineettomille hyödykkeille. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sen käyttöarvo, sen mukaan kumpi niistä on suurempi. Käypä arvo on omaisuuserän mynnistä saatava hinta markkinaosapuolten välillä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan arvonalentumistestissä omaisuuserän kirjanpitoarvoon. Omaisuuserän arvo on alentunut silloin, kun sen kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappio kohdistetaan ensin liikearvoon, minkä jälkeen tappiota kohdistetaan muille testattaville omaisuuserille niiden kirjanpitoarvojen suhteessa.

Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Arvonalentumistestausta on kuvattu liitteessä 17. Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistestausta.

VAIHTO-OMAISUUS

Konsernin vaihto-omaisuus koostuu aineista ja tarvikkeista. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Vaihto-omaisuuden hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä (first in, first out), jolloin oletetaan, että ensiksi ostetut tai valmistetut vaihto-omaisuushyödykkeet myydään tai käytetään ensimmäisinä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Konserni luokittelee vuokrasopimuksen rahoitusleasingsopimukseksi, jos hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut siirtyvät sille olennaisilta osin. Jos omistamiselle ominaiset riskit ja edut eivät olennaisilta osin siirry konsernille, luokitellaan vuokrasopimus muuksi vuokrasopimukseksi.

Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Muun vuokrasopimuksen perusteella määräytyvät vuokrat kirjataan kuluiksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa, jollei jokin muu systemaattinen peruste kuvaa paremmin konsernin saaman hyödyn ajallista jakautumista.

Konserni vuokralle antajana

Konserni ei toimi vuokralle antajana.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernin henkilöstön eläketurva on järjestetty lakisääteisellä eläkevakuutuksella ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Kyseinen järjestely luokitellaan maksupohjaiseksi eläkejärjestelyksi. Maksupohjaisessa järjestelyssä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle ja tehdyt suoritukset merkitään tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernilla ei ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen järjestelyyn, mikäli saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on vaihtovelkakirjalainajärjestelyjä, jotka katsotaan kuuluvan IFRS 2 *Osakeperusteiset maksut* -standardin soveltamisalaan, sillä niihin liittyy palvelun suorittamista koskeva ehto. Vaihtovelkakirjalainat on jaettu IAS 32 *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa* -standardin mukaisesti vieraan pääoman komponenttiin ja oman pääoman komponenttiin. Vieraan pääoman komponentti on arvostettu alun perin käypään arvoon diskonttaamalla vaihtovelkakirjalainan tulevat kassavirrat sellaisen vastaavanlaisen velan markkinakorolla, johon ei liity oman pääoman komponenttia. Oman pääoman komponentin kirjanpitoarvo on määritetty vähentämällä koko yhdistelmäinstrumentin käyvästä arvosta vieraan pääoman komponentin käypä arvo. Mahdollisen osakeperusteisesti maksettavan edun arvo on määritetty laskemalla vaihtovelkakirjalainaan liittyvien erityisten oikeuksien myöntämispäivän käypä arvo Black-Scholes -optionhinnoittelumallilla ja vähentämällä saadusta arvosta vaihtovelkakirjalainan oman pääoman komponentin arvo. Mikäli erotus on positiivinen, se käsitellään IFRS 2:n mukaisesti omana pääomana maksettavana osakeperusteisena liiketoimena ja kirjataan työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin ja omaan pääomaan oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Muussa tapauksessa vaihtovelkakirjaan ei katsota liittyvän osakeperusteisesti maksettavaa etua, vaan oman pääoman komponentiksi erotettu määrä vastaa konversio-oikeudesta maksettua käypää arvoa vaihtovelkakirjalainan liikkeeseenlaskupäivänä.

VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättämispäivänä. Varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus on alun perin kirjattu.

Varauksia syntyy esimerkiksi tuotteille myönnetystä takuujasta piilevien vikojen korjaamista varten ja tappiollisista sopimuksista. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemukseräiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta. Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt. Varauksia ei ole diskontattu, sillä konserni arvioi käyttävänsä ne seuraavien kahden vuoden kuluessa, ja diskonttauksella ei olisi olennaista merkitystä.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan yhteisön määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa, tai olemassa oleva velvoite, jonka osalta maksuvelvoitteen toteutuminen ei ole todennäköistä tai velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti. Ehdollisia velkoja ei merkitä taseeseen vaan ne esitetään liitetietona, ellei maksuvelvoitteen toteutuminen ole erittäin epätodennäköistä.

TULOVEROT

Tarkasteltavan raportointikauden verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron yhteismäärästä. Verot merkitään tuloslaskelmaan, lukuun ottamatta tilanteita, joissa ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin eriin, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot

Tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien verotettavaan tuloon perustuvat verovelat (tai -saamiset) kirjataan määrään, joka odotetaan suoritettavan veronsaajalle (tai saatavan siltä hyvityksenä), ja ne määritellään käyttäen niitä verokantoja ja verolakeja, joista on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättämispäivään mennessä.

Laskennalliset verot

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa tai saamista ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaiканаan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädetyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytyt.

Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon sekä liiketoimintojen yhdistämisten yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvolliselta, jotka aikovat joko kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamisen ja suorittaa velat samanaikaisesti jokaisella sellaisella tulevalla kaudella, jonka aikana odotetaan suoritettavan merkittävä määrä laskennallisia verovelkoja tai hyödynnettävän merkittävä määrä laskennallisia verosaamia.

TULOUTUSPERIAATTEET

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina välillisillä veroilla ja alennuksilla oikaistuina.

Myydyt tavarat ja palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot lyhytaikaisista palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Tuotot pitkäaikaishankkeista

Tuotot pitkäaikaishankkeista muodostavat merkittävän osan konsernin liikevaihdosta. Pitkäaikaishankkeet kirjataan tuotoiksi valmiusasteen perusteella, kun liiketoimen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusaste määritetään laskemalla kunkin hankkeen tilinpäätöspäivään mennessä kertyneiden menojen suhteellinen osuus kyseisen hankkeen tai sopimuksen arvioituista kokonaismenoista. Tuottoja kirjataan valmistusastetta vastaava määrä.

Pitkäaikaishankkeen tuloihin sisällytetään alkuperäisen sopimuksen mukainen tulon määrä sekä hankkeeseen tehtävät muutokset, lisäveloituksia koskevat vaatimukset ja kannustimet. Hankkeen menoihin sisällytetään siihen välittömästi liittyvät menot, hankkeelle kohdistettavissa olevat ja hanketuotannosta yleisesti johtuvat menot sekä muut menot, jotka ovat nimenomaisesti veloitettavissa asiakkaalta.

Kun on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi. Hankkeen tuloja tai menoja tai sen lopputulosta koskevien arvioiden muutosten vaikutus käsitellään kirjanpidollisen arvion muutoksena.

Jos pitkäaikaishankkeesta syntyneet menot ja kirjatut voitot ovat suuremmat kuin hankkeesta ennakkoon laskutettu määrä, esitetään erotus taseen erässä "myyntisaamiset ja muut saamiset". Jos pitkäaikaishankkeista syntyneet menot ja kirjatut voitot ovat pienemmät kuin hankkeen ennakkolaskutus, esitetään erotus erässä "ostovelat ja muut velat".

Korko- ja osinkotuotot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osingot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat.

Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja konserni kirjaa rahoitusvarat taseeseen silloin, kun siitä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Konsernin johto määrittää luokittelun alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai kun konserni on siirtänyt merkittäviä osin rahoitusvaroihin kuuluvat riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Kaikki rahoitusvarat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. Transaktiomenot, jotka kohdistuvat välittömästi rahoitusvaran hankintaan, sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvät transaktiokulut kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja tai johdannaisia, jotka eivät täytä IAS 39:n mukaisia suojauslaskennan ehtoja. Konsernissa tähän ryhmään on kirjattu liiketoimintaan ja rahoitukseen liittyvät korkojohdannaiset, joihin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon, kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Korkojohdannaisilla suojaudutaan markkinakorkojen muutoksilta ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Johdannaiset ovat pitkäaikaisia varoja (Saamiset), kun niiden maturiteetti on yli 12 kuukautta ja lyhytaikaisia varoja (Myyntisaamiset ja muut saamiset), kun jäljellä oleva maturiteetti on alle 12 kuukautta. Johdannaiset voivat olla myös velkaa, niiden laadintaperiaatteet kerrotaan myöhemmin kohdassa ”Rahoitusvelat”.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä, ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokittele myytävissä oleviksi. Konsernilla tähän erään kuuluvat myyntisaamiset. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymisestä lähtien, jolloin ne sisällytetään yhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat sisältää sekä noteerattuja että noteeraamattomia osakkeita. Sijoitukset sellaisiin noteeraamattomiin osakkeisiin, joiden käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, arvostetaan hankintahintaan. Silloin kun käypä arvo on määritettävissä luotettavasti, käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa verovaikutus huomioiden. Käyvän arvon muutos siirretään arvonmuutosrahastosta rahoitustuottoihin tai -kuluihin silloin, kun konserni luopuu myytävissä olevasta sijoituksesta tai kun sen arvo on alentunut siten, että arvonalentumistappio tulee kirjata.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvon alentumisesta. Rahoitusvarojen arvon katsotaan olevan alentunut, jos niiden kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä. Jos on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenoon kirjattavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo saattaa olla alentunut, arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella ja vähennyksen voidaan katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvonalentuminen peruutetaan.

Rahavarat

Rahavarat ovat käteisvaroja, vaadittaessa nostettavissa olevia pankkitalletuksia tai likvidejä markkinarahasijoituksia, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään 3 kuukautta. Ne esitetään taseessa hankintamenoonsa ja tuotot rahoitustuotoissa. Käytössä olevat konsernitilien limiitit sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin ja esitetään netotettuina, sillä konsernilla on sopimukseen perustuva kuittausoikeus suorittaa velkojalle nettomäärä.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan kahteen luokkaan: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat ja lainat ja muut velat.

Rahoitusvelat kirjataan taseeseen selvityspäivänä ja pois taseesta, kun niihin liittyvät veloitteet sopimusten mukaan päättyvät tai siirtyvät pois konsernista.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat - ryhmään on kirjattu liiketoimintaan ja rahoitukseen liittyviä korkojohdannaisia, joihin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon, kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Korkojohdannaisilla suojaudutaan markkinakorkojen muutoksilta ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Johdannaiset ovat pitkäaikaisia velkoja (Muut velat), kun niiden maturiteetti on yli 12 kuukautta ja lyhytaikaisia velkoja (Ostovelat ja muut velat), kun jäljellä oleva maturiteetti on alle 12 kuukautta.

Lainat ja muut velat merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon. Lainan noston yhteydessä syntyneet transaktiomenot on sisällytetty alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelat voivat olla lyhyt- tai pitkäaikaisia. Myöhempi arvostaminen tapahtuu jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Vaihtovelkakirjalainat käsitellään yhdistelmäinstrumentteina, jotka koostuvat kahdesta komponentista: rahoitusvelasta ja oman pääoman ehtoisestä instrumentista. Rahoitusvelan käypä arvo liikkeeseenlaskuhetkellä määritetään diskonttaamalla vaihtovelkakirjalainan tulevat kassavirrat vastaavan lainan, johon ei sisälly vaihto-oikeutta, markkinakorolla. Oman pääoman ehtoisen instrumentin arvo määritetään vähentämällä yhteisön saamasta maksusta rahoitusvelan käypä arvo. Oman pääoman ehtoinen instrumentti on kytketty optio, joka oikeuttaa vaihtamaan velan liikkeeseenlaskijan omaan pääomaan.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset käsitellään IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin mukaisesti. Konserni on luokitellut kaikki johdannaiset kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi, koska se ei sovelle IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisten käypä arvo on kirjattu muihin pitkä- tai lyhytaikaisiin varoihin ja velkoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

OMA PÄÄOMA

Osakepääomana esitetään kantaosakkeiden nimellisarvo. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseen laskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osingonjako yhtiön osakkeenomistajille merkitään oman pääoman vähennykseksi ja velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana yhtiökokous on hyväksynyt osingon.

KERTALUONTEISET ERÄT

Yhtiön johto käsittelee poikkeukselliset, tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat, kuten laajat rakennejärjestelyt, rakennejärjestelyjen valmistelu ja konsernin uudelleen rahoitus kertaluonteisina erinä. Lisätietoja tilikauden kertaluonteisista kuluista on annettu liitetiedossa 10. Liiketoiminnan muut kulut.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA HARKINTAAN PERUSTUVAT RATKAISUT

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joihin liittyy epävarmuutta. Lopulliset toteumat saattavat poiketa arvioista ja oletuksista. Arviot perustuvat johdon aiempaan kokemukseen, raportointikauden päättymishetkellä parhaaseen mahdolliseen käytettävissä olevaan tietoon sekä perusteltavissa oleviin oletuksiin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa erityisesti silloin, kun IFRS-normisto sisältää vaihtoehtoisia käsittelytapoja. Seuraavassa käsitellään tilinpäätökseen sisältyviä keskeisiä kirjanpidollisia arvioita ja oletuksia:

-Liikearvon arvonalentuminen

Liikearvon arvonalentumista arvioidaan vuosittain tai tarvittaessa useammin liitetiedossa 14 esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Liikearvon arvonalentumistesti edellyttää rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevien rahavirtojen määrittämistä. Kerrytettävissä olevien rahavirtojen määrittäminen edellyttää johdon arvioita ja harkintaa tulevia kassavirtoja ja näiden kassavirtojen diskonttaamisessa käytettäviä diskonttauskorkoja koskien. Johto perustaa arvionsa raportointikauden päättymispäivänä olevaan parhaaseen mahdolliseen tietoon tulevaisuuden näkymistä sekä sen hetkisiin markkinaolosuhteisiin.

-Pitkäaikaishankkeiden tuloutus

Pitkäaikaishankkeet kirjataan tuotoiksi valmiusasteen perusteella silloin, kun liiketoimen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusasteen mukainen tuloutus edellyttää johdon arviota raportointikauden päättymispäivään mennessä kertyneistä kustannuksista suhteessa hankkeen arvioituihin kokonaiskustannuksiin. Lisäksi on arvioitava hankkeen loppuunsaattamiseksi kertyvät tulevat kustannukset sekä mahdollinen myyntihintojen kehittyminen. Jos arvio hankkeen tuloista, menoista tai sen lopputulemasta muuttuu, muuttuneita arvioita käytetään tulosvaikutteisesti kirjattavia tuottoja ja kuluja määritettäessä sillä kaudella, jolloin muutos tehdään sekä sen jälkeisillä kausilla. Pitkäaikaishankkeesta odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Konserni on kirjannut laskennallista verosaamista verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista ja verotuksellisista tappioista siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja käyttämättömät verotukselliset tappiot voidaan hyödyntää. Sen arvioiminen kuinka paljon tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, edellyttää johdon harkintaa ja perustuu johdon raportointikauden päättymispäivänä tekemään arvioon

-Myyntisaamiset

Johto arvioi raportointikauden päättymishetkellä luottoriskin määrää ja kirjaa luottotappiovarauksen niistä myyntisaamisista, joista todennäköisesti ei saada suoritusta täysimääräisenä. Arviot perustuvat järjestelmälliseen luotonvalvontaan, aiempiin kokemuksiin toteutuneista luottotappioista sekä taloudellisiin olosuhteisiin arviointihetkellä.

ARVIO UUSIEN STANDARDIEN JA TULKINTAOHJEIDEN VAIKUTUKSESTA TULEVAISUUDESSA

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IASB julkaisi toukokuussa 2014 IFRS 15 standardin Myyntituotot asiakassopimuksista. Uusi standardi korvaa nykyiset tulouttamiseen liittyvät standardit, IAS 18 Tuotot ja IAS 11 Pitkäaikaishankkeet. Standardia sovelletaan kaikkiin asiakkaiden kanssa tehtyihin sopimuksiin, joilla on kaupallista arvoa ja osapuolet ovat veloitettuja suorituksiin. Myynti tuloutetaan, kun asiakas saa määräysvallan tavarahan tai palveluun. Asiakas saa määräysvallan, kun se pystyy ohjaamaan tavarahan tai palvelun käyttöä ja saamaan siihen liittyvän hyödyn. IFRS15:n perusperiaatteena on, että myyntituotto kirjataan tavalla, joka kuvaa luvattujen tavaroiden tai palveluiden luovuttamista asiakkaalle, ja kirjattava määrä kuvastaa sitä rahamäärää, johon yritys odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Konsernin johto on selvittämässä muutoksen vaikutusta konsernitiilinpäätökseen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IASB julkaisi heinäkuussa 2014 täyden version IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardista, joka korvaa nykyisen IAS 39 standardin Rahoitusinstrumentit: arvostus ja kirjaaminen. Uusi standardi sisältää rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista koskevat vaatimukset. Eri arvostusperusteet on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu määräämällä rahoitusvaroilta kolme arvostusryhmää: käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta, käypä arvo tulosvaikutteisesti ja jaksotettu hankintameno. Luokittelu riippuu yhteisön liiketoimintamallista ja rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen ominaispiirteistä. IAS 39:n mukainen toteutuneisiin arvonalennustappioihin perustuva malli korvautuu uudella odotettuihin tappioihin perustuvalla mallilla. Rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostukseen ei tullut muita muutoksia kuin oman luottoriskin muutosten kirjaaminen muihin laajan tuloksen eriin, kun on kyse käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista veloista.

Suojausta koskeva osa standardista julkaistiin jo marraskuussa 2013. Suojauslaskentaa koskeva uusi ohjeistus tuo suojauslaskennan ja riskienhallinnan lähemmäs toisiaan. Lisäksi vaatimukset tehokkuustestaukselle ovat aiempaa lievemmat. IFRS 9 edellyttää taloudellista suhdetta suojauskohteen ja suojausinstrumentin välillä ja samaa ”suojausastetta” kuin mitä johto tosiasiallisesti käyttää riskienhallinnassa. Dokumentointia vaaditaan edelleen, mutta se poikkeaa IAS 39:n mukaisesta. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Konsernin johto on selvittämässä muutoksen vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Millään muulla jo julkaistulla, mutta ei vielä voimassa olevalla uudella standardilla, standardin muutoksella tai IFRIC-tulkinnalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernille.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2.1. Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto

Consti Yhtiöt julkaisee ensimmäisen IFRS-standardien mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2014 päätyneeltä tilikaudelta ja esittää vertailutiedot 31.12.2013 päätyneeltä tilikaudelta. Konsernitilinpäätöksessä on sovellettu IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto -standardia. IFRS-standardeihin siirtymispäivä on 1.1.2013. Aikaisemmin konserni noudatti suomalaista tilinpäätösnormistoa ("FAS").

Olenneisimmat siirtymästä aiheutuneet oikaisut liittyvät liiketoimintojen yhdistämisen käsittelyyn IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisesti, rahoitusleasing-sopimuksiin, rahoitusinstrumentteihin, erien välisiin siirtoihin sekä vahvistetuista tappioista ja IFRS-oikaisuista kirjattuihin laskennallisiin veroihin.

IFRS-standardeihin siirtymisestä aiheutuneet oikaisut on esitetty alla olevissa taulukoissa:

Konsernin oman pääoman täsmätyslaskelma 1.1.2013 (IFRS-standardeihin siirtymispäivä)

Varat	Viite	Suomalainen	IFRS:ään	Oikaisut erien välillä	IFRS 1.1.2013
		tilinpäätös-	siirtymisen		
		normisto	vaikutukset	€000	€000
		€000	€000	€000	€000
Pitkäaikaiset varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	A), B), F), H), I)	3 458	1 718	415	5 591
Liikearvo 1	A)	33 281	9 861	0	43 142
Muut aineettomat hyödykkeet 1	A), I)	476	11	-41	447
Myytävissä olevat sijoitukset 2	B)	822	-718	0	104
Pitkäaikaiset saamiset		64	0	0	64
Laskennalliset verosaamiset 3	C)	0	1 481	-136	1 345
		38 102	12 353	238	50 693
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	I)	967	0	-374	592
Myyntisaamiset ja muut saamiset		20 034	0	0	20 034
Rahat ja pankkisaamiset		1 462	0	0	1 462
		22 463	0	-374	22 088
Varat yhteensä		60 565	12 353	-136	72 781
Oma pääoma ja velat					
Oma pääoma					
Osakepääoma		3	0	0	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	D)	6 232	174	0	6 406
Omat osakkeet 4		-42	0	0	-42
Kertyneet voittovarot 4	J)	-18 903	10 988	0	-7 915
Oma pääoma yhteensä		-12 711	11 162	0	-1 548
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset velat 5	D)	49 740	627	0	50 366
Laskennalliset verovelat 3	C)	136	0	-136	0
		49 876	626	-136	50 366
Lyhytaikaiset velat					
Ostovelat ja muut velat 6	D), E), G)	19 067	-287	0	18 781
Korolliset velat	D)	4 000	850	0	4 850
Varaukset 7		332	0	0	332
		23 400	563	0	23 963
Velat yhteensä		73 276	1 190	-136	74 329
Oma pääoma ja velat yhteensä		60 565	12 352	-136	72 781

1 Muut aineettomat hyödykkeet ja Liikearvo FAS-luvut sisältävät 13 tuhannen euron oikaisun erien välillä liittyen liiketoimintakauppojen FAS kirjauksiin aikaisemmilta tilikausilta

3 FAS-taseessa laskennallinen verovelka on esitetty lyhytaikaisena vieraana pääomana, IFRS-taseessa laskennalliset verot on netotettu laskennalliseksi verosaamiseksi

5 Pitkäaikaiset korolliset velat koostuvat seuraavista FAS-taseessa pitkäaikaisena vieraana pääomana esitetyistä eristä: pääomalainat, vaihtovelkakirjalainat, pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset osamaksuvelat ja muut velat

7 Varaukset sisältävät FAS-taseen mukaiset pakolliset varaukset

2 Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: sijoitukset ja rahoitusarvopaperit

4 FAS-taseessa omat osakkeet ovat sisältyneet kertyneisiin voittovaroihin. Kertyneet voittovarot sisältävät 31.12.2012 päätyneen tilikauden tappion.

6 Ostovelat ja muut velat koostuvat seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: saadut ennakot, ostovelat, muut velat ja siirtovelat

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2.2. Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto

Konsernin oman pääoman täsmäytyslaskelma 31.12.2014

Varat	Viite	Suomalainen	IFRS:ään	Oikaisut	IFRS 31.12.2014
		tilinpäätös-	siirtymisen	erien	
		normisto	vaikutukset	välillä	
		€000	€000	€000	€000
Varat					
Pitkäaikaiset varat					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	A), B), F), H), I)	3 458	1 914	546	5 918
Liikearvo	A)	23 869	19 614	0	43 484
Muut aineettomat hyödykkeet	A), I)	685	128	-172	641
Myytavissä olevat sijoitukset 1	B)	783	-718	0	65
Laskennalliset verosaamiset 2	C)	0	361	-106	255
		28 795	21 300	269	50 363
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	I)	966	0	-374	591
Myyntisaamiset ja muut saamiset		34 583	0	0	34 583
Rahat ja pankkisaamiset		10 324	0	0	10 324
		45 873	0	-374	45 498
Varat yhteensä		74 668	21 299	-106	95 861
Oma pääoma ja velat					
Oma pääoma					
Osakepääoma		3	0	0	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	D)	6 232	199	0	6 431
Omat osakkeet 3		-305	0	0	-305
Kertyneet voittovarot 3	J)	-23 732	16 089	0	-7 644
Tilikauden voitto (tappio)		-1 813	3 793	0	1 980
Oma pääoma yhteensä		-19 615	20 080	0	465
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset velat 4		49 918	695	0	50 614
Laskennalliset verovelat 2	C)	106	0	-106	0
		50 024	695	-106	50 614
Lyhytaikaiset velat					
Ostovelat ja muut velat 5	D), E), G)	40 318	-422	0	39 895
Korolliset velat	D)	3 000	946	0	3 946
Varaukset 6		941	0	0	941
		44 259	523	0	44 782
Velat yhteensä		94 283	1 219	-106	95 396
Oma pääoma ja velat yhteensä		74 668	21 299	-106	95 861

1 Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: sijoitukset ja rahoitusarvopaperit

2 FAS-taseessa laskennallinen verovelka on esitetty lyhytaikaisena vieraana pääomana, IFRS-taseessa laskennalliset verot on netotettu laskennalliseksi verosaamiseksi

3 FAS-taseessa omat osakkeet ovat sisältyneet kertyneisiin voittovaroihin.

4 Pitkäaikaiset korolliset velat koostuvat seuraavista FAS-taseessa pitkäaikaisena vieraana pääomana esitetyistä eristä: pääomalainat, vaihtovelkakirjalainat, pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset osamaksuvelat ja muut velat

5 Ostovelat ja muut velat koostuvat seuraavista FAS-taseessa erikseen esitetyistä eristä: saadut ennakot, ostovelat, muut velat ja siirtovelat

6 Varaukset sisältävät FAS-taseen mukaiset pakolliset varaukset

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2.3. Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto

Konsernin laajan tuloksen täsmäytyslaskelma 31.12.2014 päättyneellä tilikaudella

		Suomalainen tilinpäätös- normisto	IFRS:ään siirtymisen vaikutukset yhteensä	IFRS 31.12.2014 päätyneeltä tilikaudelta
	Viite	€000	€000	€000
Liikevaihto ¹		215 933	0	215 933
Liiketoiminnan muut tuotot ¹	A)	504	14	519
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		38	0	38
Aineiden ja palveluiden käyttö ²		-147 925	0	-147 925
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	E)	-45 211	-11	-45 222
Poistot	A), B), F), H)	-6 375	4 416	-1 959
Liiketoiminnan muut kulut ²	A), F), H)	-13 886	341	-13 545
Kulut yhteensä		-213 359	4 746	-208 613
Liikevoitto		3 079	4 760	7 839
Rahoitustuotot		30	0	30
Rahoituskulut	D), F), G)	-4 922	-321	-5 243
		-4 892	-321	-5 213
Voitto ennen veroja		-1 814	4 440	2 626
Tuloverot		0	0	0
Laskennalliset verot	C)	1	-647	-646
Tilikauden voitto (tappio)		-1 813	3 793	1 980
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-1 813	3 793	1 980

¹ Liikevaihdon ja liiketoiminnan muiden tuottojen FAS-luvut sisältävät 767 tuhannen euron oikaisun erien välillä liittyen konsernin sisäisten liiketapahtumien eliminointiin.

² Aineiden ja palveluiden käytön ja liiketoiminnan muiden kulujen FAS-luvut sisältävät 767 tuhannen euron oikaisun erien välillä liittyen konserni sisäisten liiketapahtumien eliminointiin.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2.4. Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto

A) Liiketoimintojen yhdistäminen

Consti Yhtiöt on päättänyt soveltaa IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia takautuvasti kaikkiin sen ennen IFRS-standardeihin siirtymispäivää tekemiin hankintoihin. Ensimmäinen IFRS 3:n mukaan käsitelty hankinta on tehty 31.7.2008.

Keskeisimmät erot liiketoimintojen yhdistämisten käsittelyssä FAS:n ja IFRS:n välillä liittyvät seuraaviin asioihin:

- FAS-tilinpäätöksessä hankintahinnan ja tytäryrityksen hankintahetken oman pääoman erotuksena syntyy konserniaktiiva tai -passiiva, joka kohdennetaan niille tytäryrityksen omaisuuserille, joista eron katsotaan johtuvan. Se osa konserniaktiivasta tai -passiivasta, jota ei voida kohdentaa, muodostaa konserniliikearvon tai konsernireservin. Vastaavaa periaatetta sovelletaan liiketoimintakaupasta syntyvän liikearvon määrittämiseen. IFRS-tilinpäätöksessä liiketoimintojen yhdistämisestä syntyvä liikearvo määritetään vähentämällä luovutetusta vastikkeesta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat ja velat, jotka on arvostettu hankinta-ajankohdan käypään arvoon.
- FAS-tilinpäätöksessä konserniliikearvo poistetaan vaikutusaikanaan ja konsernireservi merkitään tuotoksi konsernituloslaskelmaan silloin, kun vastaava meno tai menetys on kirjattu kuluksi tytäryrityksen tuloslaskelmaan taikka kun sitä vastaa realisoitunut tuotto. IFRS-tilinpäätöksessä liikearvosta ei tehdä poistoja vaan rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jolle on kohdistettu liikearvoa, on tehtävä arvonalentumistesti vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että yksikön arvo saattaa olla alentunut. Arvonalentumistesti tehdään vertaamalla yksikön liikearvon sisältävää kirjanpitoarvoa yksikön kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Mikäli liiketoimintojen yhdistämisessä hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat ja velat, jotka on arvostettu hankinta-ajankohdan käypään arvoon, ylittävät luovutetun vastikkeen, tästä syntyvä voitto on kirjattava tulosvaikutteisesti hankinta-ajankohtana.
- FAS-tilinpäätöksen mukaista hankintamenomenetelmää sovellettaessa tytäryrityksen tai liiketoiminnan hankintameno sisältää hankintaan liittyvät transaktiomenot. IFRS-tilinpäätöksessä hankintaan liittyvät transaktiomenot kirjataan kuluiksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan.
- FAS:n mukaisessa tilinpäätöksessä liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineettomat hyödykkeet, joita hankinnan kohde ei ole merkinnyt varoiksi tilinpäätökseensä, on sisällytetty liikearvoon. IFRS-tilinpäätöksessä yksilöitävissä olevat aineettomat hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon ja kirjataan erillään liikearvosta.

Ennen IFRS-standardeihin siirtymistä tehdyistä yrityskaupoista luovutettu yhteenlaskettu vastike IFRS 3:n mukaan arvostettuna oli 72 252 tuhatta euroa. Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käyvät arvot hankintahetkellä olivat yhteensä seuraavat:

	Kirjatut arvot
	€000
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 776
Tilaukannat	3 497
Muut aineettomat hyödykkeet	442
Sijoitukset	1 991
Laskennalliset verosaamiset	40
Vaihto-omaisuus	850
Myyntisaamiset ja muut saamiset	45 124
Rahoitusarvopaperit	408
Rahavarat	19 002
Varat yhteensä	76 130
Pitkäaikaiset korolliset velat	479
Laskennalliset verovelat	1 097
Varaukset	125
Lyhytaikaiset korolliset velat	224
Ostovelat ja muut velat	45 728
Velat yhteensä	47 653

Hankinnoista syntyi yhteensä 43 854 tuhatta euroa liikearvoa. Yhden hankinnan osalta syntyi edullisesta kaupasta syntyvää voittoa 79 tuhatta euroa, joka kirjattiin IFRS-standardeihin siirtymispäivänä kertyneitä voittovaroja vastaan. FAS-tilinpäätöksen mukainen liikearvon määrä oli IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2013 33 281 tuhatta euroa ja 31.12.2014 23 869 tuhatta euroa. Vastaavasti IFRS-tilinpäätöksen mukainen liikearvon määrä oli 1.1.2013 43 142 tuhatta euroa ja 31.12.2014 43 484 tuhatta euroa. Alkuperäisen IFRS 3:n mukaisesti määritetyn ja avaavaan IFRS-taseeseen 1.1.2013 kirjatun liikearvon välinen ero 712 tuhatta euroa liittyi Restamaster-nimiselle tytäryritykselle sen hankinnan yhteydessä kohdistettuun liikearvoon. Consti-konserni luopui Restamasterista vuonna 2012.

FAS:n ja IFRS:n välinen ero johtuu pääasiassa liikearvosta tehdyistä poistoista, jotka on peruutettu IFRS:ssä. Lisäksi eroa syntyy kauppahinnan kohdentamisesta tilaukannoille, hankintaan liittyvien transaktiomenojen eliminoimisesta liikearvosta sekä muista FAS:n ja IFRS:n välisistä hankintamenolaskelman laatimisessa olevista eroista. Alla on kuvattu olennaisimmat oikaisut FAS:n ja IFRS:n välillä koskien avaavaa tasetta 1.1.2013 ja tasetta 31.12.2014.

FAS:ssa tehtyjä liikearvopoistoja peruutettiin avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 yhteensä 16 112 tuhatta euroa. Vastaavasti konsernin IFRS-taseessa 31.12.2014 liikearvopoistoja palautettiin 26 043 tuhatta euroa, mikä sisältää myös vuonna 2014 tehtyjen hankintojen liikearvopoistot.

FAS-tilinpäätöksessä hankintojen kohteiden hankintahetken tilauskannat on sisällytetty liikearvoon. IFRS-tilinpäätöksessä tilauskannat ovat hankittavan liiketoiminnan yksilöitävissä olevia varoja, jotka arvostetaan käypään arvoon ja kirjataan erillään liikearvosta aineettomiin hyödykkeisiin. Ennen IFRS-standardeihin siirtymispäivää tehdyissä hankinnoissa kauppahinnasta kohdennettiin hankittujen liiketoimintojen tilauskannoille yhteensä 3 497 tuhatta euroa ja näistä kirjattiin laskennallista verovelkaa 909 tuhatta euroa. Tilauskantojen taloudelliseksi vaikutusajaksi määritettiin 1-2 vuotta. IFRS-standardeihin siirtymispäivänä tilauskannat oli kokonaisuudessaan kirjattu kertyneitä voittovaroja vastaan laskennallisella verolla oikaistuna. IFRS-taseessa 31.12.2014 oli vuonna 2014 tehtyihin hankintoihin liittyen tilauskantoja poistamatta 124 tuhatta euroa ja niihin liittyvä laskennallinen verovelka oli 25 tuhatta euroa. Tilikauden 2014 poisto oli 67 tuhatta euroa ja siihen liittyvä laskennallisen verovelan muutos 15 tuhatta euroa. Lisäksi tilikaudella 2014 tuloutettiin 14 tuhatta euroa edullisesta kaupasta syntynyttä voittoa, joka kohdistui tilikaudella tehdyn liiketoimintakaupan yhteydessä hankittuun tilauskantaan.

Avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 eliminoitiin liikearvosta hankintoihin liittyviä transaktiomenoja 2 682 tuhatta euroa kertyneitä voittovaroja vastaan. Transaktiomenot liittyivät pääasiassa tytäryritysosakkeiden hankintoihin, joten niistä ei kirjattu laskennallista verosaatavaa. IFRS-taseessa 31.12.2014 transaktiomenoja eliminoitiin liikearvosta 2 732 tuhatta euroa, josta 2 682 tuhatta euroa kertyneitä voittovaroja vastaan ja 51 tuhatta euroa kirjattiin tilikauden 2014 tuloslaskelmaan kuluksi.

Vuonna 2014 tehdyt hankinnat on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 4.

B) Yhteinen toiminto

Consti-konserni omistaa 36 prosenttia Koy Kelahalleista. Koy Kelahallit on keskinäinen kiinteistöyhtiö, joka omistaa ja hallinnoi kiinteistöä Vantaalla. Konsernin omistus Koy Kelahalleissa käsitellään IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin mukaisena yhteisenä toimintona, sillä keskinäisen kiinteistöyhtiön osakkailla katsotaan olevan yhteinen määräysvalta yhtiössä, minkä lisäksi osakkailla on yhtiön varoja koskevia oikeuksia ja sen velkoja koskevia velvoitteita. Koy Kelahallit yhdistellään Constin konsernitiilinpäätökseen suhteellisella yhdistelymenetelmällä. FAS-tilinpäätöksessä sijoituksina käsiteltyjen osakkeiden hankintahetken käypä arvo 718 tuhatta euroa on jaettu IFRS-tilinpäätöksessä maa-alueeseen, 175 tuhatta euroa, ja rakennukseen, 448 tuhatta euroa, niiden hankintahetken tasearvojen suhteessa. Rakennuksesta tehdään poistot suunnitelman mukaisesti 20 vuoden aikana. Avaavassa taseessa 1.1.2013 rakennukseen kohdistuneet kertyneet poistot olivat 95 tuhatta euroa ja 31.12.2014 kertyneet poistot olivat 149 tuhatta euroa. Tilikauden 2014 poisto oli 27 tuhatta euroa ja siihen liittyvä laskennallisen verovelan muutos 5 tuhatta euroa.

C) Laskennalliset verot

Varovaisuuden periaatteen mukaisesti Consti ei ole kirjannut FAS-tilinpäätökseen laskennallista verosaamista käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. IAS 12 Tuloverot mukaan laskennalliset verosaamiset kirjataan käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja käyttämättömistä verohyvityksistä siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että käytettävissä on verotettavaa tuloa, jota vastaan vähennyskelpoiset tappiot ja hyvitykset voidaan hyödyntää. Avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 Consti kirjasi laskennallista verosaamista käyttämättömistä verotuksellisista tappioista 1 415 tuhatta euroa ja taseessa 31.12.2014 358 tuhatta euroa.

Lukuun ottamatta laskennallisia veroja, jotka liittyvät hankintojen yhteydessä tehtyihin konserniaktiivan kohdistuksiin, Consti ei ole FAS-tilinpäätöksessään kirjannut muita laskennallisia veroja. IFRS-taseessaan Consti on kirjannut laskennallista verovelkaa kaikista veronalaisista ja laskennallista verosaamista, kaikista verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista omaisuuserän tai velan taseeseen merkityn kirjanpitoarvon ja sen verotuksellisen arvon välisistä eroista.

Avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 laskennallista verosaamista kirjattiin väliaikaisista eroista yhteensä 145 tuhatta euroa, joka liittyi pääasiassa korkojohdannaisten arvostamiseen käypään arvoon sekä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisiin vaikutusaikoihin tehtyihin takautuviin oikaisuihin. Taseessa 31.12.2014 väliaikaisista eroista kirjattiin laskennallista verosaamista 120 tuhatta euroa, liittyen pääasiassa aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisiin vaikutusaikoihin tehtyihin takautuviin oikaisuihin sekä varauksiin.

Laskennallista verovelkaa konserni kirjasi 1.1.2013 yhteensä 79 tuhatta euroa, joka liittyi pääasiassa vaihtovelkakirjalainan vieraan pääoman komponentin arvostamiseen käypään arvoon, liiketoimintakaupoista verotuksessa tehtyihin liikearvopoistoihin sekä pankkilainojen transaktiomenoihin tehtyihin oikaisuihin. Taseessa 31.12.2014 Consti kirjasi väliaikaisista eroista laskennallista verovelkaa 117 tuhatta euroa, joka johtui pääasiassa samoista oikaisuista kuin avaavassa IFRS-taseessa sekä vuonna 2014 tehdyistä hankinnoista.

Consti vähentää laskennalliset verosaamiset ja -verovelat toisistaan siinä tapauksessa, kun sillä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, jotka aikovat joko kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamisen ja suorittaa velan samanaikaisesti jokaisella sellaisella tulevalla kaudella, jonka aikana odotetaan suoritettavan merkittävä määrä laskennallisia verovelkoja tai hyödynnettävän merkittävä määrä laskennallisia verosaamia. Consti on netottanut edellä kuvatut laskennalliset verosaamiset ja -velat keskenään sekä 1.1.2013 että 31.12.2014 taseissa. Tilikaudelle 2014 kohdistuva IFRS-standardeihin siirtymisestä johtuva laskennallisten verosaamisten ja -velkojen nettomuutos oli 647 tuhatta euroa.

D) Korolliset velat

FAS-taseessa Consti-konsernilla oli korollisia lainoja 1.1.2013 53 740 tuhatta euroa ja 31.12.2014 52 918 tuhatta euroa. Näistä lainoja rahoituslaitoksilta oli 1.1.2013 19 922 tuhatta euroa ja 31.12.2014 13 640 tuhatta euroa. Rahoituslaitoksilta otettuihin lainoihin liittyi transaktiomenoja, jotka on FAS-tilinpäätöksessä kirjattu kuluksi toteutuessaan. IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin mukaan sellaiset rahoitusvelat, joita ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, arvostetaan alun perin käypään arvoon, johon lisätään kyseisen rahoitusvelan hankinnasta tai liikkeeseen laskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Transaktiomenoilla vähennetyin saadun määrän ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa.

Avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 Consti kirjasi transaktiomenoja korollisten lainojen vähennykseksi 51 tuhatta euroa ja laskennallisella verolla oikaistuna kertyneiden voittovarojen lisäykseksi 39 tuhatta euroa efektiivisen koron menetelmään liittyen. IFRS-taseessa 31.12.2014 transaktiomenoja kirjattiin korollisten lainojen vähennykseksi 287 tuhatta euroa, tilikauden rahoituskulujen lisäykseksi 180 tuhatta euroa ja kertyneiden voittovarojen lisäykseksi laskennallisella verolla oikaistuna 373 tuhatta euroa. Tilikaudelle 2014 kohdistuva laskennallisten verojen muutos oli 36 tuhatta euroa.

Consti-konsernilla on vaihtovelkakirjalainalainoja, jotka on FAS-tilinpäätöksessä arvostettu hankintamenoon. IAS 32 Rahoitusinstrumentit: Esittämistapa -standardin mukaisesti vaihtovelkakirjalainat jaetaan IFRS-tilinpäätöksessä oman pääoman komponenttiin ja vieraan pääoman komponenttiin. Vaihtovelkakirjalainan vieraan pääoman komponentin alkuperäinen kirjanpitoarvo saadaan määrittämällä sellaisen vastaavanlaisen velan käypä arvo, johon ei liity oman pääoman komponenttia. Oman pääoman komponentin kirjanpitoarvo määritetään sen jälkeen vähentämällä koko vaihtovelkakirjalainan käyvästä arvosta vieraan pääoman komponentin käypä arvo. Laskennallinen verovelka, joka liittyi väliaikaiseen eroon vieraan pääoman komponentin kirjanpitoarvon ja sen verotuksellisen arvon välillä, on netotettu oman pääoman komponenttiin.

Vaihtovelkakirjalainoihin liittyen avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 kirjattiin omaan pääomaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon 174 tuhatta euroa, korollisia velkoja vähennettiin 210 tuhannella eurolla ja laskennallista verovelkaa kirjattiin 51 tuhatta euroa. Kertyneitä voittovaroja vähennettiin 15 tuhatta euroa efektiivisen koron menetelmään liittyen. IFRS-taseessa 31.12.2014 kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon oman pääoman komponenttiin liittyen 199 tuhatta euroa, korollisia velkoja vähennettiin 73 tuhannella eurolla ja laskennallista verovelkaa kirjattiin 15 tuhatta euroa. Tilikauden 2014 kertyneiden voittovarojen vähennykseksi kirjattiin 57 tuhatta euroa ja korkokuluihin lisättiin 67 tuhatta euroa efektiivisen koron menetelmään liittyen. Tilikaudelle 2014 kohdistuvien laskennallisten verojen muutos oli 17 tuhatta euroa.

FAS-tilinpäätöksessä pitkäaikaisena vieraana pääomana esitetyt osakeyhtiölain 12 luvun mukaiset pääomalainat on luokiteltu IAS 32:n mukaisesti rahoitusvelaksi, sillä Consti-konsernilla on niihin liittyen sopimukseen perustuva velvollisuus luovuttaa käteisvaroja. Avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin sisältyi pääomalainoja 26 379 tuhatta euroa ja taseessa 31.12.2014 31 829 tuhatta euroa.

E) Palvelusvuosipalkkiot

Osa Consti-konsernin henkilöstöstä on oikeutettu palvelusvuosipalkkioihin, kuten palkkiovapaisiin ja merkkipäivälahjoihin, jotka ovat IAS 19 Työsuhde-etuudet mukaisia muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia. Consti-konserni on määrittänyt ja kirjannut taseeseen näihin etuuksiin liittyvän velan nykyarvon. FAS-tilinpäätöksessä palvelusvuosipalkkioita ei ole esitetty taseessa. Avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 palvelusvuosipalkkioihin liittyen kirjattiin velaksi 21 tuhatta euroa ja kertyneiden voittovarojen vähennykseksi laskennallisella verolla oikaistuna 16 tuhatta euroa. IFRS-taseessa 31.12.2014 kirjattiin velaksi 37 tuhatta euroa, kertyneiden voittovarojen vähennykseksi laskennallisella verolla oikaistuna 25 tuhatta euroa ja tilikauden kuluksi laskennallisella verolla oikaistuna 9 tuhatta euroa.

F) Vuokrasopimukset

Consti-konserni on ottanut vuokralle pakettiautoja, työkaluja ja tiettyjä muita omaisuuseriä vuokrasopimuksilla, joiden katsotaan siirtävän omaisuuserän omistamiselle ominaiset riskit ja edut olennaisilta osin Constille. IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti tällaiset vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi ja vuokralle ottajan on merkittävä ne taseeseensa varoiksi ja veloiksi. Vuokralle otetuista omaisuuseristä kirjataan poistot IAS 16 Aineelliset hyödykkeet mukaisesti samoilla periaatteilla kuin vastaavista omistetuista omaisuuseristä. Vuokriin sisältyvä rahoituselementti kirjataan rahoituskuluksi efektiivisen koron menetelmällä vuokra-aikana. FAS ei salli rahoitusleasingsopimusten kirjaamista taseeseen vaan niiden perusteella maksetut vuokrat on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin suoriteperusteisesti.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2013 Consti kirjasi rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja omaisuuseriä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin koneisiin ja kalustoon 1 229 tuhatta euroa ja niihin liittyvän leasing-velan 1 240 tuhatta euroa korollisiin velkoihin. Laskennallista verosaatavaa kirjattiin 3 tuhatta euroa ja kertyneiden voittovarojen vähennykseksi 8 tuhatta euroa. Taseessa 31.12.2014 kirjattiin vastaavasti aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin koneisiin ja kalustoon 1484 tuhatta euroa, korollisiin velkoihin 1501 tuhatta euroa, laskennallista verosaatavaa 3 tuhatta euroa, kertyneiden voittovarojen vähennykseksi 13 tuhatta euroa. Tilikauden 2014 tuloslaskelmaan kirjattiin poistojen lisäykseksi 340 tuhatta euroa, liiketoiminnan muiden kulujen vähennykseksi 417 tuhatta euroa ja rahoituskulujen lisäykseksi 75 tuhatta euroa.

G) Johdannaiset

Constilla on koronvaihtosopimuksia, joihin se ei sovelle suojauslaskentaa. FAS-tilinpäätöksessä korkojohdannaisia ei ole merkitty taseeseen. IFRS-tilinpäätöksessä Consti on luokitellut korkojohdannaiset IAS 39 Rahoitusinstrumentit – Kirjaaminen ja arvostaminen mukaisesti kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi, jolloin ne arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Avaavassa IFRS-taseessa 1.1.2013 koronvaihtosopimusten käypä arvo 192 tuhatta euroa kirjattiin muihin velkoihin ja laskennallisella verolla 47 tuhatta euroa vähennettynä kertyneiden voittovarojen vähennykseksi. IFRS-taseessa 31.12.2014 kirjattiin koronvaihtosopimuksista 40 tuhatta euroa muihin velkoihin, 8 tuhatta euroa laskennallisiin verosaataviin ja 46 tuhatta euroa kertyneiden voittovarojen vähennykseksi. Tilikaudelle 2014 kohdistuva tuloslaskelman rahoituskuluihin kirjattu käyvän arvon muutos oli 17 tuhatta euroa ja siihen liittyvä laskennallisten verojen muutos 3 tuhatta euroa.

H) Poistosuunnitelman muutos

IFRS:n mukaisesti omaisuuserästä tehdään poistot sen ajan perusteella, jonka omaisuuserän arvioidaan olevan konsernin käytössä. Taloudellista vaikutusaikaa koskevien arvioiden muutoksesta johtuva nettovähennys avaavan IFRS-taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin oli 134 tuhatta euroa ja siihen liittyvä laskennallisten verosaamisten lisäys oli 74 tuhatta euroa 1.1.2013. Vastaava nettovähennys IFRS-konsernitaseeseen 31.12.2014 oli 135 tuhatta euroa ja laskennallisten verosaamisten lisäys oli 74 tuhatta euroa. Poistosuunnitelman muutos kasvatti tilikauden 2014 poistoja 96 tuhatta euroa. Lisäksi tilikaudella 2014 kirjattiin liiketoiminnan muiden kulujen lisäykseksi 25 tuhatta euroa liittyen tilikauden aikana luovutettuihin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, joiden oikaistu poistamaton hankintameno ylitti niistä saadun vastikkeen. Oikaisuista johtuva laskennallisten verosaamisten muutos oli 36 tuhatta euroa

I) Oikaisut erien välillä (oikaisut, joilla ei ole vaikutusta konsernin omaan pääomaan)

FAS-tilinpäätöksessä Consti-konserni on aktivoinut aineettomiin hyödykkeisiin vuokrahuoneistojen perusparannusmenoja sekä hankkimien serverien asennusmenoja. IFRS:ssä nämä ovat luonteeltaan aineellisia hyödykkeitä, mistä johtuen ne siirrettiin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin rakennuksiin ja rakennelmiin sekä koneisiin ja kalustoon. Avaavassa taseessa 1.1.2013 siirrettävä määrä oli 41 tuhatta euroa ja vastaavasti 31.12.2014 172 tuhatta euroa.

Consti-konserni omistaa tontin kirjanpitoarvoltaan 374 tuhatta euroa. Tontti on alun perin tullut konsernin omistukseen yrityskaupan yhteydessä. Hankittu tytäryritys oli ennen hankintaa suunnitellut perustaja-urakoinnin aloittamista tontilla, mistä johtuen tontti on esitetty FAS-tilinpäätöksessä vaihto-omaisuudessa. Constilla ei ole lähitulevaisuudessa aikomusta ryhtyä perustajaurakointiin, eikä sillä toisaalta ole aktiivista aikomusta myydä tonttia, joten tontti on luokiteltu IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet -standardin mukaisesti aineelliseen käyttöomaisuuteen.

J) Kertyneet voittovarot

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto IFRS-standardeihin siirtymisen vaikutuksista kertyneisiin voittovaroihin sisältäen tilikauden voiton.

	1.1.2013	31.12.2014
	€000	€000
Kertyneet voittovarot FAS	- 18 903	- 25 545
IFRS oikaisut:		
IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen	9 878	19 713
IAS 19 Työsuhde-etuudet	-	29
IFRS 11 Yhteisjärjestelyt	-	115
IAS 12 Tuloverot	1 425	377
IAS 32 ja 39 Rahoitusinstrumentit	-	57
IAS 17 Vuokrasopimukset	-	13
IFRS oikaisut yhteensä	11 085	19 990
Muut oikaisut	-	109
Kertyneet voittovarot IFRS	- 7 915	- 5 664

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

3. Toimintasegmentit

Segmentti-informaatio

Consti-konsernin emoyhtiö on Consti Yhtiöt Oy. Consti-konserni koostui tilikauden aikana kolmesta toisiaan tukevasta kotimaisesta toimintasegmentistä: Talotekniikka, Korjausurakointi ja Julkisivut. Consti-konsernin johtamisrakenteen, toiminnan luonteen ja liiketoimintasegmenttien samankaltaisuuden vuoksi toimintasegmentit yhdistellään IFRS 8:n mukaista segmenttiraportointia varten yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi, joka sisältää myös konsernipalvelut ja muut erät.

Ylin operatiivinen päätöksentekijä on Consti-konsernin hallitus, jolle hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja valmistelevat ja esittelevät päätökset.

Hallitus arvioi konsernin taloudellista tilaa kokonaisuutena eikä liiketoimintasegmenttien tulosten perusteella. Erillisten toimintasegmenttien raportoinnilla katsotaan olevan rajallinen arvo ulkoiselle lukijakunnalle, koska toimintasegmenttien taloudelliset ominaispiirteet ja pitkän aikavälin taloudellinen tuloksellisuus ovat samankaltaiset.

Taloudellisten ominaispiirteiden lisäksi liiketoiminta-alueet ovat samankaltaiset seuraavissa suhteissa. Konserni tarjoaa kaikilla liiketoiminta-alueillaan korjausrakentamisen palveluita. Konsernin tuotantoprosessi koostuu asiakkaan tiloissa tehtävistä korjauksista, muutostöistä tai kunnossapito- ja huoltotehtävistä. Asiakkaat ovat samankaltaiset kaikilla liiketoiminta-alueilla ja palveluja myydään ristiin eri toimialojen palveluja yhdistelemällä. Lisäksi palvelujen tuottamisessa käytettävät menetelmät on jaettu palveluprosessin luonteen mukaisesti.

Liikevaihto	2014 €000	2013 0
Talotekniikka	95 390	78 486
Korjausurakointi	54 493	41 198
Julkisivut	70 546	54 534
Emo ja eliminoinnit	- 4 495	- 2 339
Yhteensä	215 933	171 880

Tilaukanta		
Talotekniikka	69 100	57 600
Korjausurakointi	36 547	23 400
Julkisivut	57 800	36 900
Yhteensä	163 447	117 900

Uudet tilaukset		
Talotekniikka	88 761	72 962
Korjausurakointi	57 946	24 738
Julkisivut	84 447	65 042
Emo ja eliminoinnit	- 3 866	6
Yhteensä	227 288	162 749

Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Tilikausilla 1.1.-31.12.2014 ja 1.1.-31.12.2013 Consti-konsernin asiakaskunta on koostunut laajasta määrästä asiakkaita ja yhdenkään asiakkaan liikevaihto ei edusta merkittävää osaa Consti-konsernin liikevaihdosta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

4. Hankitut liiketoiminnot

Liiketoimintojen hankinnat 2014

30.5.2014 hankittiin Gridon Oy:n Kauppakeskus Itikseen liittyvä sähköurakointi- ja sähköhuoltopalvelujen liiketoiminta. Liiketoiminnan hankinnasta tuloutettiin edullisesta kaupasta kirjattu 14 tuhannen euron voitto.

30.10.2014 hankittiin Tampereen Kiinteistötekniikka Oy:n koko osakekanta. Tampereen Kiinteistötekniikka Oy toimii talotekniikka toimialalla erikoistuen ilmastoinninhuoltoon. Yrityshankinta täydentää konsernin tuotevalikoimaa. Hankinnasta kirjattu liikearvo kohdistuu yhtiön mukana siirtyvään erikoisosaamiseen.

Hankitut varat ja velat

Vuonna 2014 hankittujen liiketoimintojen tunnistettujen varojen ja velkojen käyvät arvot yhdistämisen jälkeen:

	Käypä arvo
	€000
Varat	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	34
Aineettomat hyödykkeet	192
Rahat ja rahavarat	537
Myyntisaamiset	40
Vaihto-omaisuus	5
Lyhytaikaiset saamiset	27
Varat yhteensä	834
Velat	
Ostovelat	54
Muut pitkäaikaiset velat	152
Laskennalliset verovelat	38
Velat yhteensä	244
Tunnistettujen nettovarojen käypä arvo yhteensä	589
Edullisesta kaupasta kirjattu voitto	-14
Hankinnasta syntynyt liikearvo	342
Siirretyn vastikkeen määrä	917

Hankinnoista aiheutuneet transaktiokulut 50 540 EUR on kirjattu kuluksi ja ne sisältyvät hallinnon kuluihin.

Liiketoimintojen hankinnat 2013

Yhtiöllä ei ole vuonna 2013 hankittuja liiketoimintoja.

Tilinpäätöksen liitetiedot

5. Liikevaihto

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>€000</u>	<u>€000</u>
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tuotot	190 077	157 585
Tuotot palveluista	25 856	14 295
Yhteensä	<u>215 933</u>	<u>171 880</u>

Pitkäaikaishankkeisiin liittyvät muut tiedot on esitetty liitteessä 6. Pitkäaikaishankkeet.

6. Pitkäaikaishankkeet

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>€000</u>	<u>€000</u>
Tilikaudella tuotoiksi kirjatut tulot pitkäaikaishankkeista	190 077	157 585
Keskeneräisten hankkeiden kertyneet toteutuneet menot ja kirjatut voitot vähennettynä kirjatuilla tappioilla	180 852	122 884
Saamiset pitkäaikaishankkeista	7 630	5 782
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista	11 880	6 700

Pitkäaikaishankkeista syntyneet menot ja kirjatut voitot, jotka ovat suuremmat kuin hankkeesta laskutettu määrä esitetään osana tase-erää Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Saadut ennakot aloittamattomasta työstä tai pitkäaikaishankkeesta laskutettu osuus, joka ylittää siitä kertyneiden menojen ja kirjatun voiton määrän esitetään osana tase-erää Ostovelat ja muut velat.

7. Liiketoiminnan muut tuotot

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>€000</u>	<u>€000</u>
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	40
Julkiset avustukset	52	41
Vakuutus- ja vahingonkorvaukset	327	301
Muut tuottoerät	140	170
Yhteensä	<u>519</u>	<u>553</u>

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

8. Materiaalit ja palvelut

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>€000</u>	<u>€000</u>
Aine-, tarvike- ja tavaraostot	44 018	37 452
Varastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	-106	158
Ulkopuoliset palvelut	104 013	78 332
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	<u>147 925</u>	<u>115 942</u>

9. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>€000</u>	<u>€000</u>
Palkat	36 056	31 119
Eläkekulut	6 714	5 597
Osakkeina toteutettavat osakeperusteiset liiketoimet	0	0
Muut henkilösivukulut	2 452	1 853
Yhteensä	<u>45 222</u>	<u>38 570</u>

Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana ryhmittäin eriteltynä:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Toimihenkilöitä	308	249
Työntekijöitä	489	437
Yhteensä	<u>797</u>	<u>686</u>

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitteessä 28 Lähipiiritapahtumat.

10. Liiketoiminnan muut kulut

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>€000</u>	<u>€000</u>
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	25	0
Tuotannon käyttö- ja ylläpitokulut	3 746	2 309
Toimitilakulut	1 370	1 243
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	1 514	1 159
Matkakulut	2 242	1 859
Ajoneuvokulut	934	920
Muut kiinteät kulut	3 682	3 445
Kertaluonteiset kulut	32	0
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	<u>13 545</u>	<u>10 934</u>

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastus	120	54
Tilintarkastajan muut toimeksiannot ja lausunnot	4	0
Yhteensä	<u>124</u>	<u>54</u>

Kertaluonteiset liikevoittoon vaikuttavat kuluérät

Rakennejärjestelyjen suunnittelu	32	0
Yhteensä	<u>32</u>	<u>0</u>

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

11. Poistot

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>€000</u>	<u>€000</u>
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Hankintojen kohdistukset	67	0
Muut aineettomat hyödykkeet	154	149
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	102	63
Koneet ja kalusto	1 296	972
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	340	294
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	<u>1 959</u>	<u>1 476</u>

12. Rahoitustuotot ja kulut

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	<u>€000</u>	<u>€000</u>
Rahoitustuotot		
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	30	19
Rahoitustuotot yhteensä	<u>30</u>	<u>19</u>
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista lainoista	903	671
Korkokulut VVK-, osakas- ja pääomalainoista	3 679	3 362
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusinstrumenteista 1	-17	-135
Korkokulut rahoitusleasingsopimuksista	75	63
Muut rahoituskulut	603	887
Rahoitustuotot yhteensä	<u>5 243</u>	<u>4 848</u>
Rahoituskulut, netto	5 213	4 829

1 Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusinstrumenteista liittyvät johdannaissopimukseen, joita ei ole määritelty suojausinstrumenteiksi. Konserni ei ole soveltanut suojauslaskentaa tilikausien 2013-2014 aikana. Johdannaissopimukseen liittyvät tiedot on esitetty liitteessä 18. Rahoitusvarat ja velat

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

13.Tuloverot

Tuloverojen tärkeimmät osatekijät 31.12.2014 ja 31.12.2013 päättyneillä tilikausilla ovat seuraavat:

Konsernin laaja tuloslaskelma	2014	2013
	€000	€000
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva tulovero	0	1
Edellisten tilikausien verot	0	0
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	646	155
Suomen verokannan muutoksen vaikutus	0	248
Yhteensä	646	404

Suoraan omaan pääoman kirjatut verot	2014	2013
	€000	€000
Vaihtovelkakirjalaina	2	-4
Yhteensä	2	-4

Verokulun ja konsernin kotimaan 20 %:n (v. 2013 24,5 %) verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

	2014	2013
	€000	€000
Tulos ennen veroja	2626	690
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20% (v. 2013 24,5%)	525	169
Korjaukset edellisten tilikausien veroihin	0	0
Verovapaat tuotot	-2	-10
Vähennyskelvottomat kulut	123	-3
Laskennallisen veron muutos - Suomen verokannan muuttuminen	0	248
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	0
Tuloverot tuloslaskelmassa	646	404

Laskennalliset verot

Tilikauden laskennalliset verot koostuvat seuraavista osa-alueista:

Laskennallisten verosaamisten täsmäytys	Konsernitase			Konsernin tuloslaskelma	
	2014	2013	1.1.2013	2014	2013
	€000	€000	€000	€000	€000
Verotuksessa vähentämättömät poistot	74	38	74	36	-36
Vähennyskelpoiset liikearvopoistot	-48	-38	-37	-10	-1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden aktivointi	-102	-86	-115	21	29
Verotuksessa vahvistetut tappiot	358	1 114	1 414	-756	-300
Varaukset	21	9	9	12	0
Muut erät	-48	-101	0	51	-96
Laskennallinen verokulu(/-tuotto)				-646	-404
Laskennalliset verosaamiset(/-velat), netto	255	936	1 345		
Taseeseen sisältyvät seuraavat erät:					
Laskennalliset verosaamiset	478	1 187	1 560		
Laskennalliset verovelat	-223	-251	-215		
Laskennalliset verosaamiset(/-velat), netto	255	936	1 345		

Laskennallisten (netto)verosaamisten täsmäytys	2014	2013	1.1.2013	2014	2013
	€000	€000	€000	€000	€000
Laskennalliset verovelat tilikauden alussa	936	1 345	0	0	0
Verotuotot(/-kulut) laajassa tuloslaskelmassa	-646	-405	0	0	0
Vaihtovelkakirjalainoihin liittyvä laskennallinen verovelka	2	-4			
Liiketoimintojen yhdistämisessä siirtyneet laskennalliset verot	-37	0	0	0	0
Laskennalliset verovelat tilikauden lopussa	255	936	0	0	0

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on vähennetty toisistaan vain siinä tapauksessa, että ne voidaan laillisesti toimeenpantavissa olevan oikeuden nojalla kuitata keskenään ja ne liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Konsernilla on verotuksessa vahvistettuja tappioita yhteensä 1 792 tuhatta EUR (5 569 tuhatta EUR vuonna 2013), jotka voidaan käyttää sen konserniyhtiön verotettavaa tuloa vastaan, jossa tappio on syntynyt.

	2014	2013
	€000	€000
Käytettävä 31.12.2018 mennessä	0	22
Käytettävä 31.12.2020 mennessä	0	260
Käytettävä 31.12.2021 mennessä	0	2 345
Käytettävä 31.12.2022 mennessä	1 163	2 396
Käytettävä 31.12.2023 mennessä	546	546
Käytettävä 31.12.2024 mennessä	83	0
Vahvistetut tappiot yhteensä	1 792	5 569

Verotuksellisiin tappioihin liittyvää laskennallista verosaamista ei ole kirjattu, mikäli saamista ei voi käyttää konsernin sisällä verotettavaa tuloa vastaan.

14. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Lisäksi emoyhtiön omistajille kuuluvaa tilikauden tulosta oikaistaan kaudelle kirjatulla laimentaviin potentiaalsiin kantaosakkeisiin liittyvillä koroilla verovaikutus huomioon ottaen.

Osakekohtainen tulos	2014	2013
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos (€000)	1 980	285
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	41 234	41 586
Osakekohtainen tulos, laimentamaton (€)	48,0	6,9

Osakekohtainen tulos, laimennettu	2014	2013
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	1 980	285
Vaihtovelkakirjalainan vaihdettavissa olevaan osuuteen liittyvät korot verovaikutuksella oikaistuna (€000)	84	75
Laimennusvaikutuksella oikaistu tilikauden tulos (€000)	2 064	360
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	41 234	41 586
Potentiaalisten kantaosakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	8 084	8 008
Laimennettujen osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	49 318	49 594
Osakekohtainen tulos, laimennettu (€)	41,9	6,9

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

	Maa-alueet ja rakennelmat	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
	€000	€000	€000	€000	€000
Hankintameno					
1.1.2013	655	1 097	7 374	4	9 129
Lisäykset	0	155	1 738	0	1 892
Liiketoimintojen yhdistäminen	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	-342	0	-342
31.12.2013	655	1 251	8 770	4	10 680
Lisäykset	0	46	1 824	2	1 871
Liiketoimintojen yhdistäminen	0	0	34	0	34
Vähennykset	0	0	-521	0	-521
31.12.2014	655	1 297	10 107	6	12 065
Poistot ja arvonalentumiset					
1.1.2013	0	178	3 361	0	3 539
Tilikauden poisto	0	63	1 265	0	1 328
Vähennykset	0	0	-174	0	-174
31.12.2013	0	241	4 453	0	4 693
Tilikauden poisto	0	102	1 636	0	1 738
Vähennykset	0	0	-284	0	-284
31.12.2014	0	342	5 804	0	6 147
Kirjanpitoarvo					
31.12.2014	655	954	4 303	6	5 918
31.12.2013	655	1 011	4 318	4	5 987

Rahoitusleasing sopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing sopimuksella hankittua omaisuutta seuraavasti:

	Koneet ja kalusto
	€000
31.12.2014	€000
Hankintameno	2 070
Kertyneet poistot	585
Kirjanpitoarvo	1 485

31.12.2013

Hankintameno	1 904
Kertyneet poistot	409
Kirjanpitoarvo	1 495

1.1.2013

Hankintameno	1 471
Kertyneet poistot	243
Kirjanpitoarvo	1 228

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoa lisäykseen sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 404 tuhatta EUR vuonna 2014 (667 tuhatta EUR vuonna 2013).

Arvon alentumiset

Vuoden 2014 aikana konsernin tuotantokoneistosta ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Avustukset

Konserni ei ole saanut vuonna 2014 avustuksia käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyen.

16. Aineettomat hyödykkeet

	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
	€000	€000	€000
Hankintameno			
1.1.2013	43 142	4 262	47 404
Lisäykset	0	84	84
Liiketoimintojen yhdistäminen	0	0	0
31.12.2013	43 142	4 346	47 488
Lisäykset	0	287	287
Liiketoimintojen yhdistäminen	342	192	534
31.12.2014	43 484	4 825	48 309
Poistot ja arvonalentumiset			
1.1.2013	0	3 814	3 814
Tilikauden poisto	0	149	149
31.12.2013	0	3 963	3 963
Tilikauden poisto	0	221	221
31.12.2014	0	4 184	4 184
Kirjanpitoarvo			
31.12.2014	43 484	641	44 125
31.12.2013	43 142	383	43 525

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät patenteja, lisenssejä, atk-ohjelmistoja sekä liiketoimintojen yhdistämisissä hankittuja asiakassopimuksia ja niihin liittyviä asiakassuhteita.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

17. Liikearvon arvonalentumistestaus

Rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdistetun liikearvon kirjanpitoarvo

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Talotekniikka	18 649	18 307	18 307
Julkisivut	13 937	13 937	13 937
Korjausurakointi	10 898	10 898	10 898
YHTEENSÄ	43 484	43 142	43 142

Konserni arvioi liikearvon arvonalentumista vuosittain tai tarvittaessa useammin, jos olosuhteet viittaavat arvonalentumiseen. Tällöin rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritetään käyttöarvon perustuvien laskelmien avulla. Käyttöarvolaskelmien rahavirtojen laskennassa on käytetty ennusteen perusteena seuraavalle vuodelle vahvistettua budjettia ja sitä seuraaville kahdelle vuodelle johdon parasta arviota liiketoiminnan kehityksestä. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 1 %:n kasvutekijää.

Liikearvon testauksen tuloksia arvioidaan vertaamalla kerrytettävissä olevaa rahamäärää (EV) rahavirtaa tuottavan yksikön (CA) kirjanpitoarvoon.

	<i>Suhde</i>		<i>Arvio</i>	
EV	<	CA	Alaskirjaus	
EV	0-20%	>	CA	Ylittää hieman
EV	20%-50%	>	CA	Ylittää selvästi
EV	50%-	>	CA	Ylittää merkittävästi

Konserni suoritti arvonalentumistestin 31.12.2014 ja testauksen tulos oli, että kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää merkittävästi kirjanpitoarvon kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kohdalla. Ennustelaskelmassa käytetyn diskonttokoron vaihteluväi eri rahavirtaa tuottavien yksiköiden kohdalla ennen veroja on ollut 10,96% - 10,98% (11,71% - 11,80 % vuonna 2013). Johdon parhaan näkemyksen mukaan minkään laskelmassa käytetyn keskeisen muuttujan mahdollinen muutos ei johtaisi tarpeeseen tehdä arvonalentumiskirjausta.

Keskeiset muuttujat käyttöarvolaskelmissa

Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt keskeiset muuttujat olivat seuraavat:

- EBITDA-marginaali
- diskonttauskorko
- terminaalikasvuprosentti

- **EBITDA-marginaali** - EBITDA-marginaali perustuu viimeisimpään tilastolliseen tietoon ja estimaatteihin markkinakehityksestä, materiaalikustannuksista, suorista ja epäsuorista työvoimakustannuksista sekä arvoidusta yleiskustannusten kehityksestä.

- **Diskonttauskorko** - Diskonttauskorko kuvastaa markkinoiden tämän hetkistä arviota kassavirtaa tuottavien yksiköiden riskeistä, ottaen huomioon rahan aika-arvon sekä varoihin liittyvät yksilödyt riskit, jotka eivät ole mukana kassavirtaennusteissa. Diskonttauskorkolaskelma perustuu konsernin ja sen operationaalisten yksiköiden olosuhteisiin, ja se on määritetty konsernin painotetusta keskimääräisestä pääoman kustannuksesta (WACC, weighted average cost of capital). WACC ottaa huomioon sekä velan että oman pääoman. WACC laskennassa käytetty pääomarakenne perustuu valittujen listattujen pohjoismaisten verrokkiyhtiöiden mediaanipääomarakenteeseen. Oman pääoman kustannus johtuu odotetusta tuotosta konsernin sijoittajille, joka huomioi riskittömän markkinakoron lisäksi Suomen osakemarkkinoiden osakeriskin sekä yhtiön kokoon liittyvän riskipreemion. Toimialakohtainen riski perustuu valittujen listattujen pohjoismaisten verrokkiyhtiöiden mediaanibetaan. Velan kustannus perustuu korollisten velkojen kuluihin, jotka konserni on velvollinen suorittamaan. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja.

- **Terminaalikasvuprosentti** - Terminaalikasvuprosenttia käytetään kassavirtojen ekstrapoloinnissa yli ennusteajanjakson. Kasvuoletama ei ylitä toimialan keskimääräistä pitkäaikaista kasvuoletusta.

-Arvonalentumistestauksen herkkyyksianalyysit

Herkkyyksianalyysi on tehty perustuen oletukseen heikentyvästä kassavirran kasvusta ennusteajanjakson aikana sekä sen jälkeen. Myös yleinen korkotason nousu ja kannattavuuden lasku on otettu huomioon. Merkittäväkään muutos näissä tekijöissä ei johtaisi arvonalennuskirjaukseen minkään rahavirtaa tuottavan yksikön kohdalla.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

18. Rahoitusvarat ja -velat

	2014	2013	1.1.2013	Käyvän arvon taso	Liite
Rahoitusvarat	Kirjanpito-arvo ja käypä arvo	Kirjanpito-arvo ja käypä arvo	Kirjanpito-arvo ja käypä arvo		
	€000	€000	€000		
<u>Myytävissä olevat sijoitukset käypään arvoon</u>					
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myytävissä olevat sijoitukset	65	104	104		
Myytävissä olevat sijoitukset käypään arvoon yhteensä	65	104	104		
<u>Lainat ja muut saamiset jaksotettuun hankintamenuon</u>					
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	24 682	16 271	14 291		21
Lainat ja muut saamiset jaksotettuun hankintamenuon yhteensä	24 682	16 271	14 291		
Rahavarat	10 324	1 032	1 462		22
Lyhytaikaiset rahoitusvarat yhteensä	35 070	17 407	15 858		
Rahoitusvarat yhteensä	35 070	17 407	15 858		
	2014	2013	1.1.2013		
Rahoitusvelat	Kirjanpito-arvo ja käypä arvo	Kirjanpito-arvo ja käypä arvo	Kirjanpito-arvo ja käypä arvo	Käyvän arvon taso	Liite
	€000	€000	€000		
<u>Rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenuon</u>					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	10 353	13 174	15 589		25
Pitkäaikaiset vaihtovelkakirjalainat	4 382	3 986	3 499		25
Pitkäaikaiset osamaksuvelat	373	496	627		25
Muut velat	34 467	32 641	29 778		25
Rahoitusleasing velat	1 039	1 126	872		25
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	3 000	3 000	4 000		25
Osamaksuvelat	484	559	483		25
Rahoitusleasing velat	462	386	368		25
Ostovelat	11 740	4 904	4 606		26
Rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenuon yhteensä	66 300	60 272	59 822		
<u>Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät käypään arvoon</u>					
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Johdannaiset (ei suojauslaskennassa)	40	57	192	2	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät käypään arvoon yhteensä	40	57	192		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	50 614	51 423	50 366		
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	15 726	8 906	9 648		
Rahoitusvelat yhteensä	66 340	60 329	60 014		

Käypään arvoon arvostamista koskevat liitetiedot

Myytavissä olevat sijoitukset ovat noteeramattomia osakesijoituksia. Ne on arvostettu hankintamenoon, koska niille ei ole toimivia markkinoita eikä niiden käypä arvo ole luotettavasti määritettävissä.

Yhtiön johdon näkemyksen mukaan myyntisaamisten, ostovelkojen, lyhytaikaisten luottojen ja muiden lyhytaikaisten velkojen kirjanpitoarvo on kohtuullisen lähellä niiden käypää arvoa johtuen kyseisten erien lyhyestä juoksuajasta.

Pääomalainojen käyvät arvot perustuvat diskonttatuihin rahavirtoihin. Käyvät arvot vastaavat olennaisilta osiltaan lainojen kirjanpitoarvoja, lainojen etusijärjestys huomioiden, ja konsernin riskipreemiossa ei ole tapahtunut olennaista muutosta.

Rahoituslaitoslainojen käyvät arvot perustuvat diskonttatuihin rahavirtoihin. Käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen välillä ei ole olennaista eroa, koska lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja konsernin riskipreemiossa ei ole tapahtunut olennaista muutosta.

Vaihtovelkakirjalainojen käyvät arvot perustuvat diskonttatuihin rahavirtoihin. Käyvät arvot vastaavat olennaisilta osiltaan lainojen kirjanpitoarvoja koska lainojen maturiteetti on lyhyt ja konsernin riskipreemiossa ei ole tapahtunut olennaista muutosta.

Rahoitusleasing-velkojen käyvät arvot perustuvat diskonttatuihin rahavirtoihin. Käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen välillä ei ole olennaista eroa, koska yhtiö ei saisi uusia vuokrasopimuksia olennaisesti erilaisella korolla.

Johdannaissopimukset (koronvaihtosopimus) arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Johdannaissopimusten käyvän arvon perusteena on vastapuolen hintanoteeraus tilinpäätöspäivänä. Johdannaissopimusten käyvät arvot on luokiteltu käyvän arvon hierarkian tasolle 2.

Käypien arvojen hierarkia toistuvasti käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista ja veloista

Kaikki omaisuus- ja velkaerät, jotka arvostetaan käypään arvoon tai joiden käypä arvo esitetään liitetiedoissa, luokitellaan alla esitetyllä tavalla käyvän arvon hierarkiatasolle perustuen alimmalla tasolla olevaan syöttötietoon, joka on merkittävä käypään arvoon arvostetun erän kannalta:

Taso 1	Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla.
Taso 2	Käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat havainnoitavissa joko suoraan tai epäsuorasti.
Taso 3	Käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon vaan merkittävilta osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

19. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteet

Consti- konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Consti-konserni altistuu liiketoiminnassaan korko-, luotto- ja likviditeettiriskille. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus, ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa konsernin emoyhtiön rahoitusosasto yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa. Liiketoimintayksiköissä rahoitusasioista vastaavat taloushenkilöstö ja operatiivinen johto. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on ollut toimittaa konsernin rahoitusosastolle ajantasaista ja täsmällistä informaatiota rahoitusasemasta, kassavirrasta, jotta on voitu varmistaa tehokas kassan-, rahoituksen-, likviditeetin- ja riskienhallinta.

Konsernin rahoitusosasto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittavat instrumentit maksuvalmiuriskille, luottoriskille sekä korkoriskille jonka lisäksi se määrittelee pääperiaatteet rahoitusriskin hallinnalle, kassanhallinnalle sekä rahoitukseen liittyville erityisalueille, kuten kaupallisille takauksille, rahoittajasuhteille ja asiakasrahoitukselle.

Konserni käyttää riskienhallinnassaan johdannaissopimuksia. Konsernin riskienhallintaperiaatteisiin kuuluu, että johdannaisilla ei käydä spekulatiivista kauppaa.

Constilla on kassavaroihin liittyviä korollisia saamia, mutta muutoin sen tuotot ja liiketoiminnan rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen muutoksista. Konsernin pääasialliset rahoitusvelat, johdannaistrumentteja lukuunottamatta, koostuvat korollisista veloista, osto - ja muista veloista. Rahoitusvelkojen päätarkoituksena on rahoittaa ja tukea konsernin operatiivista toimintaa.

Konserni ei sovelle suojauslaskentaa.

Korkoriski

Korkoriski kuvaa rahoitusinstrumentin tulevaisuuden kassavirtojen käyvän arvon vaihtelun riskiä markkinakorkojen vaihtelun myötä. Konsernin altistuminen markkinakorkojen vaihteluun johtuu pitkälti konsernin pitkäaikaisista, vaihtuvakorkoisista lainavastuista.

Consti-konserni hallinnoi korkoriskiä siten, että lainaportfolio sisältää sopivan määrän kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia lainoja. Konserni hallinnoi tätä suhdetta koronvaihtosopimuksilla, joiden mukaan se on sopinut tietyillä ajanjaksoilla kiinteäkorkoisen ja vaihtuvakorkoisen lainan koron erotuksen sovittuun pääoman nimellismäärään.

Raportointikausien päättymispäivinä konsernilla oli voimassa euromääräinen koronvaihtosopimus, jonka perusteella konserni saa sopimuksen pääomalle kolmen kuukauden euriborin mukaista vaihtuvaa korkoa ja maksaa 0,67% kiinteää korkoa. Vaihtuvakorkoiset lainat ja koronvaihtosopimuksen pääoma tilikausien päätöspäivänä ovat oheisessa taulukossa:

	2014	2013
Vaihtuvakorkoiset rahoitusvelat	13 640	16 640
Koronvaihtosopimuksen pääoma	10 093	11 093
Suojaamaton vaihtuvakorkoinen positio	3 547	5 547
Suojaus-%	74 %	67 %

Consti seuraa korollisten velkojen herkkyyttä korkotason muutokselle ja muutoksen vaikutusta konsernin tulokseen ennen veroja. Kun muut muuttuja pidetään vakiona olisi yhden prosenttiyksikön nousevan korkomuutoksen vaikutus konsernin tulokseen ennen veroja ollut 53 tuhatta euroa (54 tuhatta vuonna 2013).

Luottoriski

Luottoriski kuvaa riskiä siitä, että vastapuoli ei suorita rahoitusinstrumenttiin tai asiakasopimukseen perustuvaa velvoitettaan, mikä johtaa luottotappioon. Constin luottoriski liittyy asiakkaisiin, joilta on avoimia saatavia tai joiden kanssa on sovittu pitkäaikaisia sopimuksia sekä rahavarojen ja johdannaissopimusten vastapuoliin. Consti-konsernin rahoitusosasto on vastannut rahavarojen ja johdannaissopimusten vastapuoliriskistä. Liiketoiminnan eriin kuten myyntisaamisiin, liittyvästä luottoriskistä ovat vastanneet liiketoimintayksiköt.

Pankkeihin ja rahoitusinstituiotioihin tehtyihin rahatalletuksiin liittyvää luottoriskiä hallinnoi konsernin riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti konsernin rahoitusosasto ja rahoitusinstrumenttien vastapuolten valinta on perustunut johdon arvioon niiden luotettavuudesta. Consti-konsernin hallitus on hyväksynyt Consti-konsernin käyttämän pääpankin sekä johdannaistrumenttien vastapuolen ja limiitit. Consti-konsernin johto ei odota taseen rahoitusvarojen tai johdannaisten vastapuolista aiheutuvan luottotappioita.

Liiketoiminnan luottoriskien hallinnan välineitä ovat muun muassa ennakkomaksujen vastaanotto, projektien etupainotteiset maksuohjelmat, ja asiakkaiden taustatietojen selvitys. Valtaosa Consti-konsernin liiketoiminnasta perustuu vakiintuneisiin, luotettaviin asiakasuhteisiin ja alalla yleisesti noudatettaviin sopimusehtoihin. Consti-konsernilla ei ole merkittäviä saamisten luottoriskikeskittymiä, koska sillä on laajasti jakautunut asiakaskunta. Maksimaalinen altistuminen luottoriskille raportointipäivänä on jokaisen rahoitusvarallisuusluokan kirjanpitoarvo. Konsernilla ei ole hallussaan saamisiin liittyviä vakuuksia.

Avoimien myyntisaamisten arvonalentumista arvioidaan jokaisena raportointipäivänä. Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen arvonalentumistappioiden määrä on ollut 96 tuhatta EUR (295 tuhatta EUR vuonna 2013).

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitteessä 21. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Likviditeettiriski

Consti-konsernissa arvioidaan ja seurataan likviditeetin riittävyyttä. Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla. Rahoitustarpeen arviointi on perustunut vuoden välein tehtävään budjettiin, kuukausittain päivitettävään rahoitusnusteeseen sekä lyhytaikaiseen, ajantasaiseen kassasuunnitteluun. Consti-konsernin rahoitusosasto vastaa rahoituksen riittävydestä.

Tilinpäätöshektellä 31.12.2014 7 % konsernin korollisista veloista tulee erääntymään seuraavan vuoden kuluessa (31.12.2013 7%, 1.1.2013 9%, perustuen tilinpäätöksessä esitettyyn kirjanpitoarvoon).

Lyhytaikaisen rahoituksen saatavuus on esitetty alla olevassa taulukossa:

	31.12.2014	31.12.2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Nostamatta olevat luotot	5 000	5 000	5 000
Rahat ja pankkisaamiset	10 324	1 032	1 462
Yhteensä	15 324	6 032	6 462

Tärkeimmät lainakovenantit raportoidaan lainoittajille kolmen kuuukauden välein. Jos konserni rikkoo lainakovenantteja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Tilikauden aikana konserni on kyennyt täyttämään lainoihin liittyvät kovenanttiehdot. Lainoihin liittyvät finanssikovenantit perustuvat konsernin velkaantuneisuus asteeseen, rahavirtojen ja velanhoitokulujen suhteisiin sekä käyttökateen ja nettokorkokulujen suhteisiin. Lisäksi lainoissa on enimmäisinvestointimäärään liittyvä kovenanttiehto.

Konsernin johto ei ole tunnistanut rahoitusvaroissa tai rahoituslähteissä merkittäviä maksuvalmiuskeskittymiä.

Alla oleva taulukko esittää konsernin rahoitusvelkojen maturiteettiprofiilin perustuen sopimusperusteisiin diskonttaamattomiin rahavirtoihin sisältäen sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut. Vaihtuvakorkoisten lainojen tulevat korkovirrat perustuvat 31.12.2014 (31.12.2013) voimassa olleeseen korkoon.

31.12.2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020-	Yhteensä
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Pankkilainat	3 387	10 868	0	0	0	0	14 255
Vaihtovelkakirjalaina	48	49	49	774	0	0	920
Rahoitusleasingvelat	405	320	241	73	2	0	1 041
Muut korolliset velat	3 799	4 171	4 579	55 285	0	0	67 834
Ostovelat	11 740	0	0	0	0	0	11 740
	19 379	15 408	4 869	56 132	2	0	95 789

31.12.2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019-	Yhteensä
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Pankkilainat	3 477	3 387	10 868	0	0	0	17 731
Vaihtovelkakirjalaina	50	50	50	51	831	0	1 031
Rahoitusleasingvelat	407	349	264	186	20	0	1 226
Muut korolliset velat	3 580	3 929	4 313	4 734	57 235	0	73 791
Ostovelat	4 904	0	0	0	0	0	4 904
	12 417	7 714	15 495	4 971	58 087	0	98 684

1.1.2013	2013	2014	2015	2016	2017	2018-	Yhteensä
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Pankkilainat	4 550	15 716	0	0	0	0	20 266
Vaihtovelkakirjalaina	321	358	378	400	422	4 256	6 134
Rahoitusleasingvelat	320	280	224	140	71	0	1 035
Muut korolliset velat	2 953	3 522	3 868	4 248	4 667	51 819	71 077
Ostovelat	4 606	0	0	0	0	0	4 606
	12 749	19 876	4 470	4 788	5 160	56 074	103 118

Pääoman hallinta

Konserni pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa liiketoiminnan normaalit toimintaedellytykset. Pääomarakenteeseen vaikutetaan ensisijaisesti investointeja ja liiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman määrää ohjaamalla.

Konsernin pääoman hallinta pyrkii tavoitteiden saavuttamiseksi varmistamaan muun muassa, että se täyttää korollisiin velkoihin liittyvät kovenanttiehdot, jotka puolestaan määrittävät pääomarakenteelle asetettuja vaatimuksia. Keskeisimmät pääoman hallintaa koskeva tunnusluvut ovat korolliset nettovelat/ käyttökate ja kassavirran suhde velanhoitokustannuksiin, jotka ovat myös lainakovenantteja. Kovenanttiehtojen rikkoutuminen antaisi pankille mahdollisuuden vaatia lainojen välitöntä takaisinmaksua. Korollisiin velkoihin liittyviä kovenanttiehtoja ei ole rikottu tilikauden aikana.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

20. Vaihto-omaisuus

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Aineet ja tarvikkeet (hankintamenoa arvostettuna)	591	445	592
Yhteensä	591	445	592

Tilikausilla 2014 ja 2013 ei ole tehty vaihto-omaisuuden alaskirjauksia.

21. Myyntisaamiset ja muut saamiset

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Myyntisaamiset	24 682	16 271	14 291
Saamiset pitkäaikaishankkeista	7 920	5 782	3 861
Siirtosaamiset	1 946	2 087	34
Muut saamiset	35	37	1 847
Yhteensä	34 583	24 177	20 034

Myyntisaamiset ovat korottomia ja niiden maksuehdot ovat pääosin 14-31 päivää.

Konserni on kirjannut tilikaudella myyntisaamisista arvonalentumistappioita 96 tuhatta EUR (295 tuhatta EUR vuonna 2013). Konsernin toimintatapoihin ei kuulu vakuuksien hankkiminen myynti- ja muista saamisista.

Myyntisaamisten ikäjakauma on seuraava:

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Erääntymättömät	19 345	12 694	10 335
Erääntyneet			
< 30 päivää	4 134	2 474	2 064
30-60 päivää	592	446	543
61-90 päivää	199	232	367
> 90 päivää	412	424	981
Yhteensä	24 682	16 271	14 291

Liitetieto 18. Rahoitusriskien hallinta sisältää kuvauksen siitä, kuinka konserni hallitsee ja arvioi luottojen laatua niiden myyntisaamisten kohdalla, jotka eivät ole erääntyneet ja joiden arvo ei ole alentunut.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

22. Rahavarat

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Käteinen raha ja pankkitilit	10 324	1 032	1 462
Yhteensä	10 324	1 032	1 462

Pankit maksavat vaihtuvaa korkoa pankkien talletustileillä oleville rahoille päivittäisten talletuskorkojen mukaan.

Konsernin käyttämätön luottolimiitti 31.12.2014 oli 5000 tuhatta EUR (5000 tuhatta EUR vuonna 2013).

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat muodostuvat seuraavasti:

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Käteinen raha ja pankkitilit	10 324	1 032	1 462
Rahavarat	10 324	1 032	1 462

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

23. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden jakauma ja osakepääoma

	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä, kpl	Osakepääoma, €000	Omat osakkeet	Osakkeet yhteensä
1.1.2013	41 592	2,5	330	41 922
Omien osakkeidenhankinta	-24		24	
31.12.2013	41 568	2,5	354	41 922
Omien osakkeidenhankinta	-1 318		1 318	
31.12.2014	40 250	2,5	1 672	41 922

Consti Yhtiöt Oy:n osakkeiden lukumäärä yhteensä oli 41 922 ja osakepääoma oli 2 500 euroa.

Yhtiöllä on yksi osakelaji. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Muutokset osakkeiden lukumäärissä ja vastaavat muutokset omassa pääomassa

	Osakkeita ulkona kpl	Osake-pääoma €000	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto €000	Omat osakkeet €000	Yhteensä €000
1.1.2013	41 592	2,5	6 406	-42	6 367
Vaihtovelkakirja- lainasta erotettu oman pääoman komponentti	0	0	21	0	21
Omien osakkeiden hankinta	-24	0	0	-2	-2
31.12.2013	41 568	2,5	6 427	-44	6 386
Vaihtovelkakirja- lainasta erotettu oman pääoman komponentti	0	0	4	0	4
Omien osakkeiden hankinta	-1 318	0	0	-261	-261
31.12.2014	40 250	2,5	6 431	-305	6 129

Osakepääoma

Osakepääomaan merkitään osakeantien yhteydessä saatu osakkeiden merkintähinta siltä osin kun merkintähintaa ei osakeantipäätöksessä ole päätetty kirjattavaksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Osingot

Vuosilta 2013 ja 2014 osinkoa ei jaettu.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

24. Varaukset

	Takuuvaraus	Tappiolliset sopimukset	Riitatapauksista johtuvat varaukset	Yhteensä
	€000	€000	€000	€000
31.12.2013	376	46	0	422
Varausten lisäykset	837	104	0	941
Käytetyt varaukset	-376	-46	0	-422
Käyttämättömien varausten peruutukset	0	0	0	0
31.12.2014	837	104	0	941
Lyhytaikaiset varaukset	837	104	0	941
Yhteensä	837	104	0	941

	Takuuvaraus	Tappiolliset sopimukset	Riitatapauksista johtuvat varaukset	Yhteensä
	€000	€000	€000	€000
1.1.2013	226	46	60	332
Varausten lisäykset	376	46	0	422
Käytetyt varaukset	-226	-46	-60	-332
Käyttämättömien varausten peruutukset	0	0	0	0
31.12.2013	376	46	0	422
Lyhytaikaiset varaukset	376	46	0	422
Yhteensä	376	46	0	422

Takuuvaraus

Hankkeiden takuuvaraukset määritellään kokemusperäisen tiedon perusteella vastuiden toteutumisesta.

Vuoden 2014 lopussa takuuvarauksia oli 837 tuhatta EUR (376 tuhatta EUR vuonna 2013).

Takuuvaraukset odotetaan käytettävän pääosin seuraavan vuoden aikana.

Tappiolliset sopimukset

Tappiollisen pitkäaikaishankkeen ennakoitu myyntitulon ylittävä tappio, on kirjattu täysimääräisenä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

25. Rahoitusvelat

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta	10 353	13 174	15 589
Pitkäaikaiset vaihtovelkakirjalainat	4 382	3 986	3 499
Pitkäaikaiset osamaksuvelat	373	496	627
Muut velat	34 467	32 641	29 778
Rahoitusleasing velat	1 039	1 126	872
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä	50 614	51 423	50 366
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta	3 000	3 000	4 000
Osamaksuvelat	484	559	483
Rahoitusleasing velat	462	386	368
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä	3 946	3 945	4 851

Taulukko sisältää muut paitsi liitteen 26. mukaiset ostovelat ja muut velat. Pitkäaikaiset Muut velat sisältävät lainat omistajille.

Rahoitusleasingvelat

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Rahoitusleasingvelat erääntyvät seuraavasti			
Vähimmäisvuokrat			
Alle vuoden kuluessa	530	457	410
1-5 vuoden kuluessa	1 141	1 260	1 002
Vähimmäisvuokrat yhteensä	1 671	1 717	1 413
Rahoitusleasingvelat erääntyvät seuraavasti			
Vähimmäisvuokrien nykyarvo			
Alle vuoden kuluessa	462	386	368
1-5 vuoden kuluessa	1 039	1 126	872
Vähimmäisvuokrat yhteensä	1 501	1 513	1 240
Kertymättömät rahoituskulut	170	204	173
Tilikaudella rahoituskulaksi kirjattu määrä	75	63	-

Rahoitusleasingvelat aiheutuvat pakettiautojen, työvälineiden ja toimistolaitteiden vuokrasopimuksista.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

26. Ostovelat ja muut velat

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Ostovelat	11 740	4 904	4 606
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista asiakkailta	11 880	6 700	5 728
Muut velat	8 215	3 711	2 978
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	40	57	192
Siirtovelat	8 021	6 361	5 279
Yhteensä	39 895	21 732	18 781

Ostovelat ovat korottomia ja ne maksetaan pääosin 14-31 päivän kuluessa.

Kirjanpitoarvo vastaa käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioiden.

Konsernin luottoriskin hallintaprosessi on kuvattu liitteessä 19. Rahoitusriskien hallinta.

27. Vastuut ja vastuusitoumukset

Muut vuokrasopimukset - konserni vuokralle ottajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Yhden vuoden kuluessa	996	646	582
1-5 vuoden kuluttua	2 752	1 275	1 000
Yli 5 vuoden kuluttua	0	57	54
Yhteensä	3 747	1 979	1 637

Tuloslaskelmaan sisältyy ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja tilikaudella 2014 952 tuhatta euroa (2013 778 tuhatta euroa). Konserni on vuokrannut pääosan käyttämistään toimitiloista. Toimitilojen vuokrasopimukset kestävät enimmillään 5 vuotta. Useimmiten sopimukseen sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Toimitilasopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan.

Riita-asiat ja oikeudenkäynnit

Konsernin yhtiöillä on vireillä oikeudenkäyntejä, jotka liittyvät normaaliin liiketoimintaan. Oikeudenkäyntien lopputulosta on vaikea ennustaa, mutta varaus perustuen parhaaseen arvioon lopputuloksesta on kirjattu niissä tapauksissa, joissa sen on katsottu olevan tarpeen. Konsernin johdon käsityksen mukaan oikeudenkäynneillä ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Muut vastuut

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Annetut yritysliikennitykset	191 752	191 752	191 752
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	68 560	68 560	68 560

Takaukset

Konserni on antanut liiketoimintaansa liittyen työ- ja takuuajaisia pankkitakauksia sekä työ- ja takuuajaisia takausvakuutusvastuita ja vuokratokauksia.

	2014	2013	1.1.2013
	€000	€000	€000
Työ- ja takuuajaiset pankkitakaukset ja takausvakuutusvastuut	32 065	19 882	17 094
Vuokratokaukset	327	193	151
	32 392	20 076	17 245

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

28. Lähipiiritapahtumat

Tytäryritysten tiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty seuraavat tytäryhtiöt:

Yhtiön nimi	Pääasiallinen toimi Kotimaa		Omistusosuus %		
			2014	2013	1.1.2013
Consti Talotekniikka Oy	Talotekniikka	Suomi	100 %	100 %	100 %
Consti Korjausrakointi Oy	Rakentaminen	Suomi	100 %	100 %	100 %
Consti Julkisivut Oy	Rakentaminen	Suomi	100 %	100 %	100 %
Tampereen Kiinteistötekniikka Oy	Talotekniikka	Suomi	100 %	0 %	0 %

Yhteisöt, joilla on konserniin huomattava vaikutusvalta

Yhteisö Intera Fund I Ky omistaa 62,1 % Consti Yhtiöt Oy:n osakkeista (v. 2013: 62,1 %).

Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat johdon avainhenkilöt sekä sellaiset konsernin ulkopuoliset yritykset, joiden toimintaan Consti-konsernissa johtavassa asemassa olevan henkilön voidaan odottaa vaikuttavan. Johdon avainhenkilöihin luetaan hallituksen jäsenet sekä johtoryhmä. Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet on esitetty alla olevassa taulukossa.

		Myyntit	Ostot	Saamiset	Velat
		€000	€000	€000	€000
Konsernin johtoon kuuluvat henkilöt	2014	23	18	4	10 450
	2013	5	49	0	9 671
	1.1.2013			0	8 834
Yhteisöt, joilla on konserniin huomattava vaikutusvalta	2014	0	0	0	25 718
	2013	19	411	0	23 397
	1.1.2013			2	21 256

Lähipiiritapahtumiin liittyvät ehdot

Lähipiirin puolesta ei ole annettu takauksia tai vastuusitoumuksia.

Lainat lähipiirille

Lainoja lähipiirille ei ole.

Johdon työsuhde-etuudet

	2014	2013
	€000	€000
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 173	1 125
Yhteensä	1 173	1 125

Taulukossa esitetyt johdon työsuhde-etuuksiin liittyvät tapahtumat on kirjattu kuluksi tilikauden aikana.

Johdolla on osakeperusteiseksi maksuiksi IFRS 2 standardin mukaan tulkittavia yhtiön vaihtovelkakirjalainoja. Työsuhdeoptiksi katsottavan etuuden arvoksi on laskettu myöntämishetkellä 0 EUR. Osakeperusteiset maksut kuvattu liitetiedossa 29.

Hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€000	€000
Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja		
Holopainen Marko, toimitusjohtajana 21.3.2014 alkaen	151	
Wasenius Kauko, toimitusjohtaja 20.3.2014 saakka	100	243
Yhteensä	<u>251</u>	<u>243</u>
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet		
Jyrki Jalli	9	9
Antti Korkeela	9	9
Erkki Norvio	9	9
Janne Näränen	0	0
Petri Rignell	9	9
Pekka Salokangas	9	9
Yhteensä	<u>45</u>	<u>45</u>

Eläke ja eläkeikä

Toimitusjohtajalla on oikeus lakisääteiseen eläkkeeseen ja eläkeikä määräytyy lakisääteisen työeläkejärjestelmän puitteissa. Toimitusjohtajan lakisääteinen eläkekulu vuonna 2014 oli 45tEUR (41 tEUR vuonna 2013).

Hallituksen jäsenet eivät ole Tyel-vakuutettuja kokouspalkkioistaan.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

29. Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on vaihtovelkakirjalainajärjestelyjä, jotka katsotaan kuuluvan IFRS 2 Osakeperusteiset maksut - standardin soveltamisalaan, sillä niihin liittyviin erityisiin oikeuksiin liittyy palvelun suorittamista koskeva ehto. Ehdon mukaan yhtiön henkilöstöön kuuluvan henkilön tai hallituksen jäsenen, joka on merkinnyt vaihtovelkakirjalainaa, on oltava yhtiön palveluksessa tietyn ajan tai hän joutuu luovuttamaan saamansa erityiset oikeudet vastikkeetta takaisin yhtiölle.

Consti on toteuttanut yhteensä viisi vaihtovelkakirjalainajärjestelyä, joihin se on soveltanut IFRS 2 - standardia. Alla olevassa taulukossa on lueteltu kyseiset järjestelyt sekä niiden perusteella myönnetty erityiset oikeudet, joihin liittyy palvelusehto:

Järjestelyn toteutuspäivä	Myönnetty erityiset oikeudet	Merkittävien osakkeiden määrä	Merkintähinta
1.6.2012	1050	1050	100
7.12.2012	66	66	100
14.12.2012	1996	1996	100
16.12.2013	423	423	180
31.10.2014	81	81	220
Yhteensä	3616	3616	

Erityiset oikeudet oikeuttavat vaihtovelkakirjan haltijan merkitsemään yhtiön osakkeita ennalta määrättyyn hintaan. Erityisten oikeuksien kohteena olevien osakkeiden merkintäaika alkaa erityisten oikeuksien tultua rekisteröidyksi kaupparekisteriin ja jatkuu kunkin erityisten oikeuksien haltijan osalta kunnes yhtiö on maksanut erityisiin oikeuksiin liittyvän vaihtovelkakirjalainansopimuksen mukaisen pääomasaatavan kyseiselle erityisten oikeuksien haltijalle kokonaisuudessaan. Erityisten oikeuksien haltijalla on oikeus käyttää yhtiöltä oleva vaihtovelkakirjalainansopimukseen perustuva pääomasaatavansa osakkeen merkintähinnan kuittaamiseen vaihtovelkakirjalainansopimuksen ehtojen mukaisesti.

1.6.2012 ja 7.12.2012 toteutettujen vaihtovelkakirjajärjestelyiden osalta yhtiö katsoo, että niihin ei liity sellaista työsuhte-etuutta, josta aiheutuisi IFRS 2:n mukaisesti kirjattavaa kuluja. Tämä perustuu siihen, että yhtiön pääomistaja merkitsi vaihtovelkakirjalainaa samoin ehdoin kuin henkilöstöön kuuluvat tai niihin rinnastettavat henkilöt, jolloin liiketoimen voidaan katsoa toteutetun markkinaehtoisesti. Nämä vaihtovelkakirjalainat on käsitelty kokonaisuudessaan IAS 32 -standardin mukaisesti.

14.12.2012, 16.12.2013 ja 31.10.2014 liikkeeseen lasketut vaihtovelkakirjalainat on suunnattu yrityksen avainhenkilöille kannustintarkoituksessa. Näihin järjestelyihin liittyvän osakeperusteisesti maksettavan edun arvo on määritetty laskemalla vaihtovelkakirjalainaan liittyvien erityisten oikeuksien myöntämispäivän käypä arvo Black-Scholes -optionhinnoittelumallilla ja vähentämällä saadusta arvosta IAS 32 -standardin mukaisesti määritetty vaihtovelkakirjalainan oman pääoman komponentin arvo. Mikäli erotus on positiivinen, se käsitellään IFRS 2:n mukaisesti omana pääomana maksettavana osakeperusteisena liiketoimena ja kirjataan työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin ja omaan pääomaan oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Muussa tapauksessa vaihtovelkakirjaan ei katsota liittyvän osakeperusteisesti maksettavaa etua, vaan oman pääoman komponentiksi erotettu määrä vastaa konversio-oikeudesta maksettua käypää arvoa vaihtovelkakirjalainan liikkeeseenlaskupäivänä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty erityisten oikeuksien myöntämispäivän käypää arvoa määritettäessä käytetyt tiedot:

	31.12.2014	16.12.2013	14.12.2012
Painotettu käypä arvo myöntämispäivänä (€)	0,78	0,00	0,00
Osinkotuotto (%)	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Odotettavissa oleva volatilitteetti (%) (1)	25,8 %	29,1 %	34,9 %
Riskitön korkokanta (%)	0,14 %	0,83 %	0,38 %
Odotettavissa oleva voimassaoloaika (vuotta)	5	5	5
Osakkeen hinta	73,20	(2)	(2)
Käytetty malli	Black-Scholes	Black-Scholes	Black-Scholes

- (1) Odotettavissa oleva volatilitteetti on määritetty perustuen Dow Jones EURO STOXX Construction & Materials Total Return (EUR) -indeksin historialliseen volatilitteettiin.
- (2) Johtuen yhtiön negatiivisesta omasta pääomasta ja korkeasta velan määrästä vuosina 2012 ja 2013 yhtiön osakkeen hinnan arvioitiin olevan lähellä nollaa.

Black-Scholes optionhinnoittelumallilla määritetty erityisten oikeuksien myöntämispäivän käypä arvo oli kaikkien edellä esitettyjen vaihtovelkakirjajärjestelyjen osalta alempi kuin IAS 32 -standardin mukaisesti määritetty oman pääoman komponentin arvo. Tästä johtuen vaihtovelkakirjoihin ei katsota liittyvän osakeperusteisesti maksettavaa etua eikä niistä näin ollen ole kirjattu IFRS 2 mukaista kuluja.

Seuraavassa taulukossa on esitetty erityisten oikeuksien lukumäärässä ja painotetussa keskihinnassa tapahtuneet muutokset:

Muutokset tilikauden aikana

	2014	2014	2013	2013
	Lukumäärä	Hinta	Lukumäärä	Hinta
Erityiset oikeudet 1.1.	3 347	110	3 112	100
Myönnetyt	81	220	423	180
Palautuneet	-446	105	-188	100
Toteutetut	-	-	-	-
Rauenneet	-	-	-	-
Erityiset oikeudet 31.12.	2 982	114	3 347	110
Toteutettavissa olevat 31.12.	2 982	114	3 347	110

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

30. Raportointikauden päättämispäivän jälkeiset tapahtumat

Consti-konserni on katsauskauden jälkeen tehnyt yhtiön rahoitusvelkoihin liittyviä muutoksia, joista merkittävimmät ovat:

- Vaihtovelkakirjalainojen takaisinmaksu huhti -syyskuun 2015 välisenä aikana.
- Pitkäaikaisten Muut Velat erän takaisinmaksu syyskuussa 2015.
- Rahoitusleasing sopimusmallia on muutettu siten, että ajoneuvojen leasing-sopimukset eivät enää täytä IAS 17 mukaista rahoitusleasing- luokittelua.
- Yhtiön rahoituslaitoslainojen osalta on neuvoteltu uusi lainasopimus, jonka perusteella lainamäärää on kasvatettu, maturiteettia on pidennetty, lainakorkoa muutettu sekä lyhennysohjelmaa muutettu.

Kokonaisuudessaan omistajilta olevien lainojen takaisinmaksulla ja osittaisella korvaamisella pitkäaikaisella rahoituslaitoslainalla on merkittävä yhtiön rahoituskustannuksia alentava vaikutus tulevilla kausilla.

Consti konserni on katsauskauden jälkeen tehnyt yhtiön oman pääoman määrään vaikuttavia toimenpiteitä, joista merkittävimmät ovat:

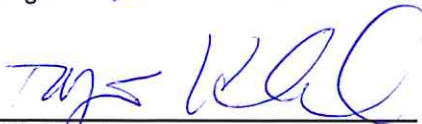
- Yhtiön Sijoitetun vapaan pääoman rahastoon tehdyt osakemerkinnät vaihtovelkakirjoihin liittyneiden erityisten oikeuksien perusteella ovat olleet 988 tuhatta euroa.
- Suunnatuissa osakeanneissa on Yhtiön Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehty osakemerkintöjä 248 tuhatta euroa.
- Syyskuussa toteutetussa merkintäoikeusannissa on Yhtiön Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon tehty osakemerkintöjä 19 336 tuhatta euroa.
- Yhtiö on ostanut katsauskauden jälkeen omia osakkeita 140 tuhannella eurolla

Yhtiön omaan pääomaan tehdyillä osakemerkinnöillä on konsernin omaan pääomaa vahvistava vaikutus.

Katsauskauden jälkeen Consti konserni on Tampereen Kiinteistötekniikka Oy fuusioitu Consti Talotekniikka Oy:hyn sisaryhtiösulautumisella 30.4.2015.

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 21 . lokakuuta 2015

Hakakari Tapio

Hallituksen puheenjohtaja

Rignell Petri

Hallituksen jäsen

Salokangas Pekka

Hallituksen jäsen

Rajakoski Niina

Hallituksen jäsen

Norvio Erkki

Hallituksen jäsen

Näränen Janne

Hallituksen jäsen

Korkeela Antti

Hallituksen jäsen

Holopainen Marko

Hallituksen jäsen

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 30 . lokakuuta 2015

Ernst & Young Oy

KHT - yhteisö

Rytolahti Mikko

KHT

Tilintarkastuskertomus

Consti Yhtiöt Oy:n hallitukselle

Olemme tilintarkastaneet Consti Yhtiöt Oy:n konsernitilinpäätöksen 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto konsernitilinpäätöksestä. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko konsernitilinpäätöksessä olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi konsernitilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Helsingissä 30. lokakuuta 2015

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Mikko Rytilahti
KHT